

העולם הזה

נלי מורא -

נלי

משוא פנים

מס' 849, שנה 17

* כמה שווה פספורט ישראלי ?
* סרנדיה ישראליית: דרכו של פוזנסקי לכרוז

העורך הראשי: אורי אבנרי
ראש המערכת: שלום כהן

עורך נוסף, כיתוב: אורי סלע
הכתב הראשי: עמנואל סרת

השכונות המצוירות לאיפורמציה

רחוב נילקסון 8, תל-אביב (ליד תיאטרון "אח"י")
מ.ל. 20785
מקום המכרזים: "עולמפרס"
מ"ל: העולם הזה בע"מ
מורס:

דפוס: ישראל בע"מ, ת"א
כ"ד שבט תשי"ד

28.1.1954

השער:

רובניית אביבה סרלמן (ראה רפורטז'ה)

22

עורך משנה, הבנית: רענן לוריא
הצלם הראשי: דן ברנע

חברי המערכת:

דוב איתן, משה בן-אשר, יחיאל בן-יהודה נבאי, נצה נבי, לילי נילי, אורי דן, רותי ורד, אוסקר מאובר, סילבי קשת

מ"מ ראש מערכת, ירושלים: ואב הרץ

סופרי חוץ:

נבריאל דנון, יוש, מקסים סלומון

מנהל מעבדה: דוד טחינ

מנהל מבצעים: שלמה אירי

ראש המנהלה: שלמה הררי

גיות הפיתוח הישראליות, הם זכו לאהדה לא מעטה. היתה הרגשה שהסורים צודקים בדר"ש שישאר לא תעשה צעד חד-צדדי שיקפח את שוכני הגדה המזרחית של הירדן. גם בארץ סברו רבים שניצול נהרות המרחב חייב לפתח בחשבון את זכויות כל עמי המרחב, על למתכונן שייתחשב בטובת כולם.

בינתיים חיסלו הסורים פיקפוקים אלה. הם הבחירו כי התנגדותם לא נבעה מן האהבה הכנה לפלחים, אלא מתוך שלילה עקרונית של כל תוכנית העשויה להבריא את כלכלת ישראל.

נוכח עמדה זו לא תיתכנה שתי דיעות בישראל. תוכניות הפיתוח שלנו אינן יכולות להיות בשום פנים כפופות לרצונם של מ"ש טרים ריאקציוניים, העוצרים את השיתרון ה"סוציאלי של עמי ערב, כשם שהם מנסים לעצור בעד התפתחותה הבריאה של ישראל. סיכסוך הנוצר על רקע זה, היהו סיכסוך בו הצדק עומד לצדנו. עבודות הפיתוח חייבות להימשך, עד אשר יאפשר שיחרור עמי המר"ח בסיס לרשות מים מרחבית אמיתית.

לפני כמה ימים פגשתי את אברהם בבאי, גיבור הסיפור "המסטיק המר" (העולם הזה 841). בחיובו המלבב מכר את סחורתו בה"ח לחה רבה לזוגות שישבו בקפה עטרה בתל-אביב. לא רבים יכלו לעמוד בפני אישיותו המלבבת של הילד.

הפעם הראה לי תעודה של בית"סר שנת עממי שכונת התקווה, לסיים שליש שנת הלימודים. לא האמנתי למראה עיני. ילד זה, הקם השכם בבוקר כדי לקנות מיצרכים לאמו האלמנה והעובד עד מאוחר בלילה במכירת מסטיק כדי לפרנס אותה ואת אחיו, זכה כמעט בכל המקצועות לציונים של "טוב מאד" ו"טוב". ביהוד הצמיח בחשבון ובמולדת. היה מקצוע ייחודי בו לא הגיע ל"מסטיק" היה תפירה. מה שהפליא אותי ביותר, שבכל הש"יש נעדר רק יום אחד מן הלימודים, איחר רק פעמים לשיעורים.

שמתי לב שרבים מן היושבים בבית הקפה הכירו את פניו מתוך הרפורטז'ה, ראו צורך לקנות ממנו חפיסה. לא לעיתים קרובות אני כה בטוח שהעתון עזר לאדם שהוא כל כך ראוי לכך.

חשיבות מיוחדת נועדה לעובדה זו דווקא בימים אלה, כששוב התעוררה בעיית ניצול כשנודע לראשונה שהסורים מתנגדים לתוכ"מ הירדן.

מכתבים

הצורה החדשה שערכם החדש (העולם הזה 848) הינו בלי ספק התקרבות רצינית. אני שמח שאהרי דורשים רבים של לבטים וניסויים העתים מות"סיה לצורה חדשה שכל שכוונת העולם היה מתאנה בה.

אלברט שיינמן, תל-אביב

אני מקווה כי זוהי הצורה הסופית. היא מוצאת חן בעיני...

אביבה לוי, תל-אביב

אמנם חלקתי על דרככם בעת האחרונה. אך עתה, כשמנתי לפני הילדון החדש כמלוא הדרו, קשה לי שלא להביע תמיכה את שפתתי על חזרת השכונות להתעסקות בנושאים רציניים (פחות או יותר).

מסכים אני לשער מצולם, אבל שלא תמיד יהיה מורכב ליוסוף של נערות. עליו לאכנס ב"תוכו גם הדמות של אישיות כלשהי...

עוזי ויזנבל, בני-ברק

אני מכיר כמה אנשים שעייכו את אפם ואמרו שתקולם היה מפסל יותר מדי בנושאים קלים בזמן האחרון. אבל דעתי היא אחרת: החיים הם מספיק קודרים ורציניים גם בלאו הכי — מעט בירור בעל טעם לא יזיק.

אליהו פרומקין, תל-אביב

דעות כי אם איש מעשה שיקום וינשים דעות אלו.

שלום דרכי, תל-אביב

התאכזבתי מכך... תמיד הערצתי את דרככם, אך לראיין את מרטין בוכר — לא אינכם צודקים בזה... הוא אינו יותר מכונד בעם העברי. אדם המסוגל, אחרי מה שקרה לנו, לנסוע לנרמניה, להרצות באוניברסיטה נרמנית ולקבל פרסים נ"י מניים איננו שחה את השם יהודי!

צבי גורית, חדרה

הלירה הראשונה

קראנו את כתבתכם עלינו (העולם הזה 847) ואבקשכם לתקן טעות קטנה שנשללה. כתובתנו הנכונה היא מערכת חולון, צריף סח 98. הרשו לי גם לציין כי עתונכם הוא הגורם היחיד ש"נשאר לעזר ולעידוד."

ד"ר אלברט לופר, חולון

כראתי את הפרשה הטראגית של ד"ר אלברט ורוזה לופר, זהו כתם על מצפונה של המדינה. כדי להציל את לופר הזקנה תזונה מינימלית, לפחות לשנת 1954, הנני מציע: יתעוררו אלף מקוראי העולם הזה, ישלחו לירה כל אחד למטרה זו. אני מצרף את הלירה הראשונה.

אינג' א. ארד, חיפה

חרשו לי לצרף בזה תרומתי עבור הזוג הי"ש...

א. ורדימון, חיפה

אין העולם הזה נוהג לערוך מגביות בין קוראיו. אולם במקרה זה יסטה ממנהגו, יעביר לזוג לופר את התרומות אשר יגיעו עבורו למערכת.

ליקי, גרי לי

איר מעיזה לילי נילי (העולם הזה 848) לתקוע את שניה בכשר הכנסת ולקרוף לה בית משפוחים? אם כן היא קוראת לכנסת — מה תקרא לממשלה?

דוד גוטמן, תל-ברוך

ממשלה.

זה באמת עובר כל גבול! האין שום דבר קרוש מפני לענות על צעירה הצופה זז? תה הוא מיצור הינוי וחשוב מאד, לא רק למדינה אלא לאנושות כולה. הרשו לי רק להזכיר כמה מומקעותיו: הוא מחמם בחורף (ובמכוון: עוד יותר, בקיץ), הוא מספק פרנסה לאלי מינשי תה, מרתי כלים בהמוניהם סומכים עליו להביא סדר לביהם. מה היה קורה אילו באמת תדלו סקריה החסדרות ופקידים אחרים לשתות אותו בדיקנות ובכיסיות הראוות לשבח? הלא מיליוני האיכרים של סין היו שוקעים בתוך ים של דלות ואסופית.

יצחק מרקוביץ, חיפה

באותו הגיון צלול שמשתמש בו הקורא מרקוביץ, אפשר להצביע על התועלת שה"דבר היה מביא: כדי לזלות את האכירים השקועים היה צורך לפתח תעשיית חבלים למשיה, להטיק רבבות חומטי צעים, לה"קם עמודים גבוהים לתליית האכירים ה"רטובים וייבושם — ולבסוף: לפתח את משק התה, כדי שיהיה משהו חם להגיש להם. האם הקורא מרקוביץ, יכול לטעון שיש רע בדבר?

איפה, בבקשה, צנצנת הלבויה, סמל התרבות הישראלית? מדוע לא מצאו אותה הארכיאלוגים הנכבדים?

דוד שורץ, תל-אביב

בינתיים קראה לזה תנובה שמת.

לכבות קרובים

לא פעם העלה העולם הזה את בעיית הסירה בין ספרדים ואשכנזים והנה יהיה נוכח בית מוסד הרב קוק ורזיני"ח י"ש על התקרבות לכבות. ערב התכנסו יחד, כמעמד הנשיא יצחק נבצבי והשר שוימרי, אנשי תורה וחכמה, המתייחדו עם כרו של הרב עזריאל המנוח... ובכל התחלה טובה נעשתה למען התקרבות ה"לכבות."

זרח הלוי, ירושלים

רשימוני

שמחתי שהעולם הזה קיבל לידיו את תפקידו ועד הלשון והחליט להחיש את השפה העברית ברוח הצרכים החדשים והדור הצעיר. אבל החיל"כום כשאתם שמים מלה חדשה בעתון, צרפו סוף גם איזה מלון עם רשימת הפירושים. מה זה השפנית, כדרנית, אמרנו, חללית?!

יואל מירון, תל-אביב

חשפנית ג' — באנגלית סטריפטיזר, רק"נית שיעקר אמנותה להתפשט בהדרגה, ב"קצב המתנינה.

ברוך ז', כדרנית ג' — באנגלית אנסרטינו,

גבר או אשה שמקצועם לבדר. אמרנו ז' — באנגלית אימפרטור, אדם העוסק בארגון הופעות אמנים.

חללית ג' — ספינת-חלל לתחבורה בינ"כוכבית, נהוגה בידי חלליש (איש חלל, ש"מקצועו לנוע בחלל), הגבוש חללפיה (חז"ל) פתחלל מיוחדת, לוויסות לחץ האוויר) וה"מצויד בחלליר (רובה חלל).

הערכת את

כיוון שמלאתם תפקיד עונאי בכתבתם את קר"רות חיי אחי (טייס עברי, העולם הזה 845) לא ידעתי אם להודות לכם במיוחד או שהערכתי התקבל יחד עם הערכות כל אלה שקראו וקור"אים את העולם הזה.

ישראל חזן, תל-אביב

עתונאות צינחת

כל הכבוד לרענן לוריא על צניחתו העולם הזה (848) ועל הצילומים שצילם תוך כדי כך. אולם זה כלום לקומת מה שמגיע לך ברנע, הצלם הראשי שלכם. הוא צילם בתוך המסוס ואחר כך, כנראה, קפץ בלי מצנע ישר לאדמה והספיק לצלם את הצנחנים לפני שנחתו. יהודה רם, צה"ל

כדי לאפשר צילומים גם מן הקרקע, חז"רה המערכת שנית על הצניחה.

מיוזן האנגלי?

לא מוזן ינורו להליה יהודי אנגלי, בשם לני צ'ינקי, שנמצא אשם ברצח ילדה נוצרית, ביום הכיפורים אשם חלליה היתה צריכה להתיקם בשבוע שעבר. אולם לפי ידיעת רייפר רחה שר"הסנים את ביצוע העונש. לא ברור אם פירוש הברך דהיות הביצוע לזמן אחר, או העברת ה"עניין למלכה לקבלת חנינה.

העניין דומה למרשת מיוזן (הבאת קרבן, כפי ה"ה, על-ידי ילדה קטנה, במקום תרנגולת) ולבי אומר לי כי יאשר ונעשה עול לאיש" המכונה המשפטי הבריטית המפורטת כבר הביאה שני קרבנות למותה: שיינצ'יט, כימי המנטר ואבנס (מרשת קריסטי) באנגליה... כבר עשיתי צעדים מניחה עם המוכיר השני בצורת הבריטית ועמה, בעצת מזכיר הציר, מנתינו ים לרב הראשי של יהודי בריטניה. יש לי הנשעה כי גודלו של ה"יהודי הלו מוטל בכף."

אליעזר ברילב, תל-אביב

פאתום ומאתולוגיה

המאמר על האנטישמיות באמריקה (העולם הזה 847) הוא תשובה ישירה ליוזרים ועדיף על תרי"סר נאומים ציוניים, מלאי סאתום ורודסי דולאר, כל עוד ישאר העם היהודי מסוור בתפוצות ימשיך להיות נרדף ונדכא.

גבי בן-דוד, חיפה

פרס

ביחס לדרכי אורי אבנרי, בקבלת הפנים ש"תקרה לאנשי ישראל (העולם הזה 848), בהם הכריז על פרס לעתונאים המתברכים — אדם אהיה הראשון לתרום חלק מפרס זה לאותו עתו"מ שאיננו מכיר לים הסתות, כמלתי ישראלה המשיכו לעזור את הנוער לחלוציות בים, דבר שאין מורגש בו כל עורך אצלנו...

יסקי ארוץ, תל-אביב

חלב תוצרת חוץ

בהיבט על שקר סילבנה ספסאניני (העולם הזה 845) כתב הקורא עובד נוסף: "כאשר ראינו תי (את התמונה) חשתי שנקלעתי לרשת..." הייתי מאד מבקש מאותו קורא שיודעיני איה הרפת שבה שורצות יספחיות כסילבנה ספסאניני? ברנך ראובן, חולון

רומא, עיר פרות

גונבי ההמשיר

בהמשיר המלעני על עתון דבר (העולם הזה 846) המחקה, כביכול את העולם הזה בהדפוס המשורים, שכתתם כי אתם עצמכם אינכם הריון החוקיים של ההמשיר, ואין לכם זכות להגדיל את על על ציורה זה. וכרו את הכלל הידוע: ה"גונב מן הגנב פטור."

יהושע גרוס, תל-אביב

אם כי הצורה הספרותית הנקראת עב"רית חמשיר ובאנגלית לימריק ידועה מאז המאה ה"ה הרי העולם הזה הוא — סליחה היה — העתון היחיד בישראל ובעולם ש"קיים מדור חמשיר.

ארוכה הדרך

...מענה אחת כפי נדרכם: (העולם הזה התקבל כאן, במבטה הטוב, ביום ששי (ואילו הניחויים מל"טיימס מגיע סה יותר מהר מאשר עתונכם מל"אביב).

מרכי כן-צור, יבאר-שבוע ברור, זה כדור-אוריר.

העולם הזה

השכונות המצוירות לאיפורמציה

תנועתה של היר החותמת על ציקי. קואליציה ג' — חבורת א"נשים שכל אחד מהם יודע על שערויות כה רבות של רעהו, עד שאינם יכולים להרשות לעצמם לבצע ש"ע" ורירות נוספות אלא במשו"תף.

פסקו השבועי (כל הזכויות ליינסטון ציר-ציל לעולם הבא).

מעולם לא גנבו רבים כל כך, משך זמן כל כך, גניבות רבות כל כך מאוצר קטן כל-כך.

המיוזן בהמשכים התנועה הציונית ג' — אין דבר, אמר הפורץ

תנועתה של היר החותמת על ציקי. קואליציה ג' — חבורת א"נשים שכל אחד מהם יודע על שערויות כה רבות של רעהו, עד שאינם יכולים להרשות לעצמם לבצע ש"ע" ורירות נוספות אלא במשו"תף.

פסקו השבועי (כל הזכויות ליינסטון ציר-ציל לעולם הבא).

מעולם לא גנבו רבים כל כך, משך זמן כל כך, גניבות רבות כל כך מאוצר קטן כל-כך.

המיוזן בהמשכים התנועה הציונית ג' — אין דבר, אמר הפורץ

**בשרות
המדינה**

דוגמניות

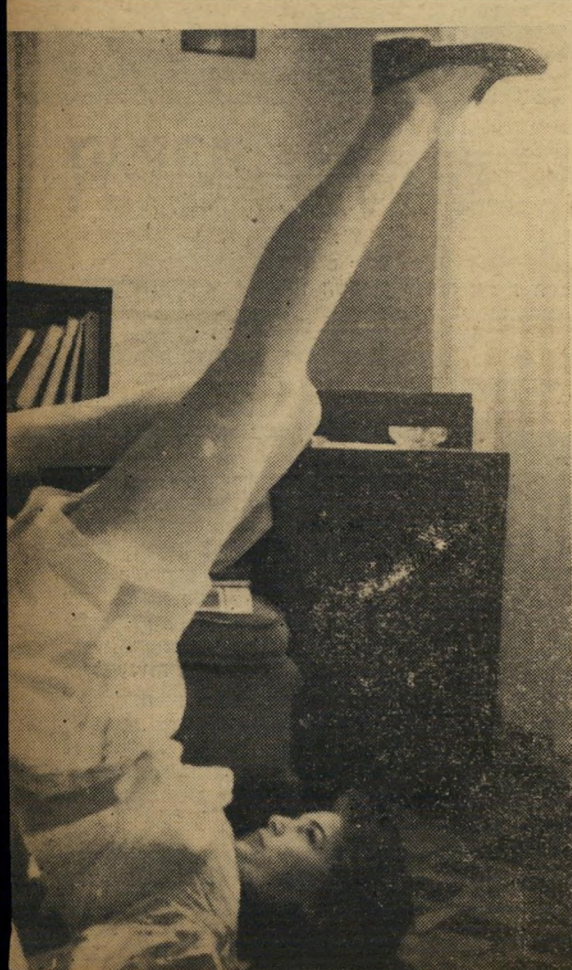
**חיוך
מקצועי**

תעשיית האופנה הישראלית היא מקור הדביזים השלישי בלוח הייצוא של המדינה. מלבד זאת היא גם המפרנסת של אלפי פועלים ופועלות.

אחד הברנים הקטנים. אך היא חשובים ביותר. בתעשייה זו הוא הדוגמנית. האשה המעמידה את חיוכה וגיזרתה לרשות המוצר. כדי להציגו בצורה המושכת ביותר. בארצות רבות זהו מקצוע העמור זוהר וברק. חלומן של רבבות נערות יפות הרואות בו את קרש הקפיצה לקריירה מפורחת על קרשי הבמה והבר.

בארץ. מקצוע הדוגמניות עודנו בצעדיו הראשונים. הצנועים. אין הוא מפרנס עדיין אלא מספר קטן של נשים. הנאלצות אף הן לבקש מקור פרנסה נוסף.

תמורת הזוהר המקצועי והזכות להיות נושא לקנאתן של המסחכלות. חייבות הדוגמניות לעבוד קשה. להכניע את חיהן לחוקים קפדניים לשמירת נכסיהן היסודיים.

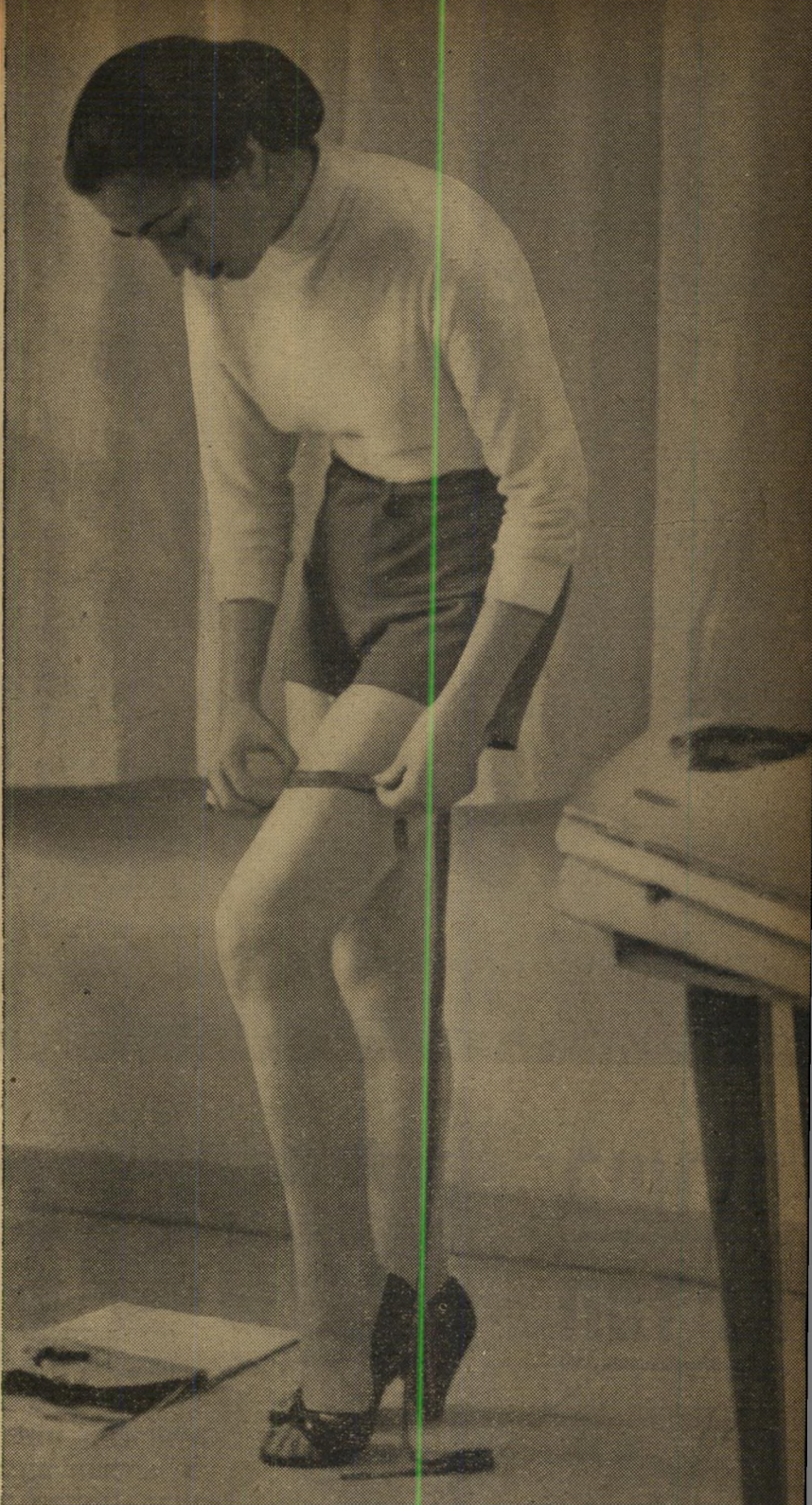

הגינת מקצועה הקפוצ של רות סנדר הוא גננת בתל-אביב. מדי בוקר, כשמוג האוויר מרשה לה, לוקחת היא את הידרים לטיול. בפעם הראשונה הופיעה כדוגמנית בתצוגה של התאחדות בעלי תעשייה. עתה היא מתכוננת לעבוד במקצוע הדוגמנות ברצינות.

רות סנדר, מתחילה

התנאי רות, בת ה-22, ילידת ירושלים, עסקה בענפי ספורט רבים. משך זמן רב למדה ריתמיקה וריקוד, החלה עתה לרכב על אופניים ופוסים. זהו תנאי הכרחי לשמור על הגיזרה. אומרת היא, "ובכלל זה בריא. רות יודעת לצרף את הטוב והמועיל."

הגיזרה הנכס היקר ביותר של דוגמנות הוא גופה. כל מילימטר שאינו במקומו עוזר להפריע במקצועה. כדי לוודא שמבחינה זו יש לה התנאים הדרושים, משווה רות את מידותיה למידות האידיאליות, כפי שרשומות בעתון אופנה אמריקאי.

השער

לכל אחד לראות אותה מכל הזוויות, חזרה כלעומת שבאה בשביל הצר. ברגע שנעלמה מעיני הקהל קשה היה להכיר אותה. תנועותיה נעשו קדחתניות ממש, פניה איבדו את החיוך הרחב והיא נראתה מעוצבת ביותר. הסיבה היתה פשוטה: תוך שתיים וחצי דקות בדיוק היה עליה להיות מוכנה לסיבוב שני — הפעם בשמלת קוקטייל מגרה. לשם כך היה עליה לפשוט את מעיל הספורט ואת השמלה הבהירה, ללבוש את השמלה החדשה, להחליף את הצמידים בצמידים מתאימים, לחדש את איפוריה. כאשר הופיע שוב באולם נראתה רעננה וחייכנית כמודעה צבוענית. אילו אמרה שהיא עייפה כמו סבל היו בודאי צוחקים לה.

אולם האמת הפשוטה היא, שמאחורי כל הזוהר והברק של חיי הדוגמנות בארץ, מסתתרת עבודה קשה, פרוזאית בהחלט.

פאריס של המרחב

בישראל הופיעו הדוגמניות הראשונות עם התחלת מלחמת העולם השנייה, כשנמצא בי ארנקי הגברים די כסף כדי להתעניין בי שמלות לפי הזמנה. בגלל קשיי ההובלה אי אפשר היה להשתמש בשיטה הפשוטה של הזכנת שמלות מפאריס והיה צורך בשיטה יותר פשוטה — ייצור מקומי. כמה תופי רות שעלו מאירופה סיפקו את הדרושה החדשה, רכשו לעצמן שם כיוצרות אופנה. אותה מלחמה משכה לתל-אביב גם את סוחריו האופנה של הארצות השכנות. תוך שנים קצרות רכשה העיר את התואר "פאריס של המרחב". אולם סוחריו אלכסנדריה וביירות, שהיו רגילים לשיטות של פאריס, דרשו גם פה לראות "שמלות חיות": מסי

באולם ישבו למעלה ממאתיים גבר ואשה בחליפות ערב, תומרת ג'אז השמיעה מנגינה איטית ורוגעת. בקצה השביל הצר, שחילק את האולם הצפוף לשניים, הופיעה אשה צעירה, לבושה שמלה בהירה ומעיל ספורט משובץ, מטרייה דקה בידה. בצעדים קטנים ומלאכותיים צעדה האשה אל מרכז האולם, כשלמעלה ממאתיים זוגות עיניים עוקבות אחריה. מדי פעם נעצרה, פנתה לצדדים בקינה חייכנית והמשיכה בדרכה לבמה הקטנה המוארת.

ביום חליפות הערב נראתה הדמות הספיר-טיבית כדבר זר, לא מתאים לאווירה. אולם איש לא העיר על כך, אפילו הגשים נמנעו מלהשמיע את ההערות העוקצניות הרגילות. ברגע זה היתה כל התעניינותן נהונה בי שמלה ובמעיל, בצבע הבר, בקו הגזרה, בי רוחב השרוולים ובמידות ונוכחות של בעי ליהן להוציא כסף לקראת זונת האביב. הי גברים, לעומת זאת, לא תעניינו כל כך בקנקן, הסתכלו במה שיש בו. יותר מהר מעיל, עניינה אותם הדוגמנית שלבשה אותו. הבהורות הצעירות שבקהל הביטו בעיניים חולמניות בשניים גם יחד. בעיניהן נראה המעיל כשיא האופנה האלגנטית ואילו הי דוגמנית, כאשה המאושרת ביותר בעולם, יצורחמד המרתק ביופיו ובהופעתו תשומתי לב כה רבה.

הדוגמנית עצמה לא נראתה נרגשת בי מיוחד. היא פסעה בין הקהל באיטיות מתי שבת, כשחיוכה מביע בטחון עצמי מוחלט, כאילו התרגלה מכבר להיות מוקד הערצה. כאשר הגיעה אל הכמה הסתובבה, איפשרה

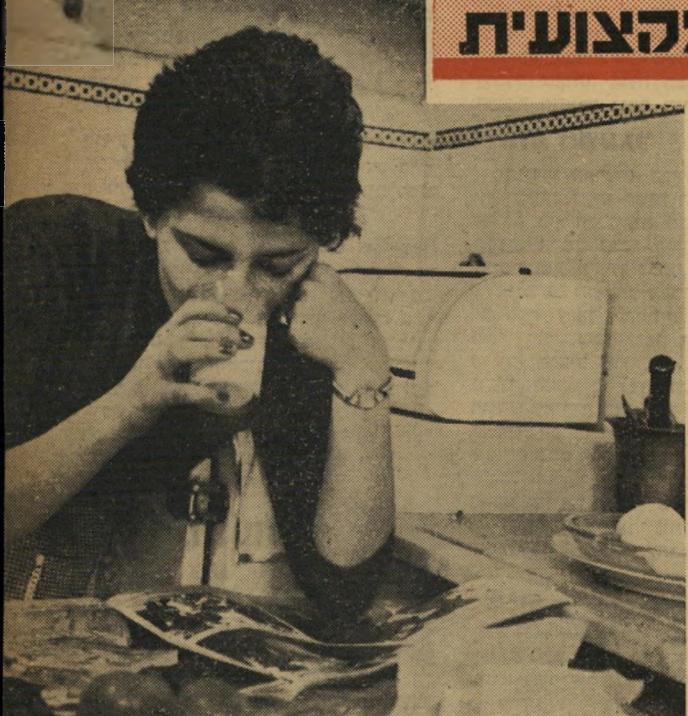

דוגמניות וותיקות חנה קליין ואווה ארנהפט. חנה החלה במקצוע זה לפני עשר שנים, הינה הזותיקה שבין הדוגמניות בארץ.

ההופעה אביבה פרלמן, למרות היותה בת 19, הספיקה כבר להתקבל כדוגמנית מקצועית בבית חרושת לפודרים. לפני שנכנסה לעבודה, למדה את המקצוע משך חצי שנה בפאריז. עבודתה מחייבת אותה להופיע בכל מקום ובושה על פי האופנה האחרונה.

אביבה פרלמן, מקצועית

הדיאטה

דאגתה העיקרית של אביבה: לשמור על הניזונה. לשם כך חיה בת היא לשמור על דיאטה חמורה מאד. משך חודשים רבים התחלטה עם הרגשה של כמעט רעב. לדי-טנה, התרגלה לזה — כך, על כל פנים, היא אומרת. את ארוחתה העיקרית (משמאל) היא אוכלת לפנות ערב בשוכה מעבודה.

הכביסה

אביבה, הגרה בדירה אחת יחד עם הוריה, נגידה לעשות את כל העצמה. היא מכינה את ארוחתיה, מנכי-טת ומנהצת (ימין).

גבול המותר — כרגע, 63 ס"מ. פרט לכך היא גם מתעמלת בבית. אביבה, הנחשבת כמתחילה במקצועה, השתתפה רק במספר קטן של תצוגות אופנה עד כה. לרוב הדרישה היא לדוגמניות הוותיקות והמנוסות יותר — בסך הכל ארבע — אולם ככל שהיא מופיעה ומתפרסמת גדלים סיכוייה להופיע בתצוגות נוספות. למעשה, תופסות תצוגות אלו חלק קטן — אך חשוב — בחיי הדוגמנית המקצועית. התצוגות מאורגנות על ידי התאחדות בעלי התעשייה, מוסדות ציבוריים או יצרנים פרטיים ומספרן אינו עולה על תריסר כל שנה. בעד כל הופעה מקבלת הדוגמנית 45 עד 60 לירות ועליה להדגים קרוב לעשר שמלות. השלום זה כולל גם את הזמן הרב הדרוש למדידת השמלה לפני התצוגה.

צריך גם להחזיר

לרוב התצוגות מספיקות ארבע הדוגמניות הוותיקות. אולם, כאשר יש להציג מספר גדול במיוחד של שמלות, הרושה תגבורת: חובבות או חובבות-למחצה, בעלות גוף נאה ופנים נעימות. חלקן קשה במיוחד. השכר נמוך יותר, נותנים להן להופיע בשמלות הפשוטות יותר. אולם זוהי בשבילן חתייה אדירה — מחיאות כפיים, שמלות הדר, ברק לצלמות, הופעה ביומני קולנוע. בשביל זה מוכנות רבות מהן אף לוותר על כל תשלום. בעיניהן — זהו מקצוע שכולו מעלות. הוותיקות יותר מרגישות אחרת. אהה ארגנפטי, בלונדית נחמדה ואחת מארבע ה" גדולות, אומרת: "אין כל ספק, זה נעים מאוד ללבוש את השמלות היפות אבל אחרי התצוגה צריך להחזיר אותן, ואז נעלם כל הברק והגיבור".

דוגמניות וותיקות ג'וזפין ראוס ולינו בוסינגר. ג'וזפין היא אב-היורה, מחכה עתה ליהוד שני, מתכוננת להמשיך במקצוע זה.

צוע הדוגמניות נוסף לרשימת המקצועות הרבים בארץ. כיום קשה לקבוע כמה נשים מתפרנסות ממקצוע זה. כמעט כל בית חרושת או יצרן של בגדי נשים מחזיק בין עובדיו בחורה אחת: ניושאת את התואר המפורא. למעשה מהווה ההדגמה רק חלק מן העבודה, כי דרושה הדוגמנית רק לעתים רחוקות, כדי להציג שמלה, כובע או אפודה בפני קונה — את שאר זמנה היא עובדת כובנית. מנהלת חשבונות או תופרת. מבחינה זו, אופיינית אביבה פרלמן (ראה שער) לדוגמניות בארץ. אביבה, בת ה'9, עלתה ארצה מרומניה לפני חמש שנים. לפני שנה נסעה עם אביה לצרפת ושם ביקרה באופן קבוע באחד מאולפני האופנה הידיר עים בפאריז. קיבלה שם שיעורים בהד-גמה.

אסור להשמיץ

עתה עובדת אביבה בבית חרושת לאפודות בבני ברק. כאשר בא קונה, מדגימה היא לפניו את מוצרי המפעל. לעתים נוסעת היא עם אחד המנהלים לחיפה או לירושלים כדי להדגים את האפודות בפני קונים שם. אולם עיקר עבודתה אינו שייך להדגמה, היא עור-זרת בכל מיני עבודות, כגון פקידות, שר-טוט ומכירה במפעל. משכורתה כמשכורת פקידה רגילה.

כדי להגיע לעבודה ב'8 בבוקר, קמה אבי-בה בשעה 7 וחוזרת הביתה רק לפנות ערב. משך כל היום היא מסתפקת בכוס חלב, כריך אחד, שני כעכים ותפוזים. רק בערב היא מרשה לעצמה לאכול לשובע וגם אז לא דברים משמינים. כי מעל לכל חשובה לדוגמנית גיורתה. אביבה, אשר גובהה 1.65 מטר, מקפידה על כך שמותניה לא יעברו את

העם

נוצות הטווס

הם לא יוכלו להיפרד מאתנו לעולם. אחרי שישבנו כל כך הרבה זמן בממשלה נודעו לנו יותר מדי פרטים על מעורבות פנימית. אם נגלה אותם, תמוטט הממשלה!

בשבעים האחרונים, כשניהלה מפא"י מלחמת עצבים עם הציונים הכלליים, הדליטו הצ"כ להוציא כמה חתולים שחורים מן השק. אולם באותו שק היו חתולים בעלי צב-עיים שונים, כיניהם חתולים ציונים-כלליים בהחלט.

לפי המפתח. כתוצאה מכך הציף בשבועיים עיים אלה את דפי העיתונות הישראלית מ"בול של גילויי שחיתות שעוד לא היה כמספרם.

בשורה שלמה של עיריות, בעלות שני הצבעים, נתגלתה שורה שלמה של מעשי שחיתות גדולים וקטנים. בשורה שלמה של משרדי ממשלה נתגלו תכניות שיקום פרטיות למקדמים ולאנשי מפלגה; פה מסירת אופציות, שם קניית דירה (ראה מסגרת).

האורח שקרא את העתון חזל מכבר להתרגל. כל גילוי נוסף רק העמיק בו את ההכרה כי השחיתות היא תופעה כללית, חובקת-כל, אשר אין אף למפלגה אחת מונופולין עליה. ככל מיצרך אחר בארץ, היא מתחלקת לכל לפי המפתח המפלגתי המוסכם.

גן-החיות הלאומי. כאורה יכלו ראשי המפלגות לשמוח על קהות זו של הרגש הציבורי שום ממשלה לא תיפול, שום מפלגה לא תפסיד בבחירות, בגלל גילוי כמה עשרות מעשי שחיתות בשורותיה. הסכנה האמיתית היתה אחרת. היא היתה חמורה ביותר.

הודיע השבוע שר-האוצר: המדינה דומה לטחם, אשר המשתמטים מתשלום מסים מור-טים את נוצותיה. ההשתמטות מתשלום מסים הגיעה לממדים של תנועה המונית.

היתה זאת תוצאה טבעית. איש אינו מכין בנקל מדוע עליו להיפרד מכסף שהרויח או השתכר. הבנה טבעית זו קשה עוד יותר כי השאיש קורא כי כסף זה הולך לקופה אשר הכל גונבים ממנה. משלם המסים הממוצע (שהוא אי-משלם המסים הממוצע) סבור כי אם כבר מוטל על הכסף להיגנב, מוטב שייגנב על ידו.

רק צעד קטן-מאד מפריד בגן-החיות הלאומי מי בין השור, שאינו נחסם בווישו, לבין ה"טחם המסכן, שנוצותיו גמרטות.

ממשלה

המיועד הגיע

אבא התחתן עם אמא, התלונן הרב פלדן, ח"כ מפא"י הדתי.

היתה זאת ההרגשה הכללית ששררה בנכסות, עת הודיע השבוע ראש-הממשלה ה"מיועד משה שרת, בעברית הרהוטה של פרויטפור, כי הצליח להתגבר על ה"פסור לספרות.

אות קי

ככשולים ולהקים את ממשלתו החדשה - שלא היתה אלא הממשלה הישנה, פחות ב"ג" והפרוגרסיביים.

קשה מאד להפוך את בחירתה של ממשלה חדשה לענין משעמם, הכנסת השנייה הצליחה בזאת באופן מזהיר. כל הפראות הנובבות גויסו - נשיאה בעול האחריות, החלוקה צודקת של נטל המסים, מלחמה באבטלה, עמידה ללא רתיעה על המשמר - כדי לחפות על האמת היסודית, שביצבה מבעד לחיכוח הילדותי-מקטע: שאין שום חילוקי-דעות אמיתיים בין המפלגות העיריות בממשלה ובאופוזיציה.

היה זה אופייני שדובר האופוזיציה הראשון, יעקב חזן המוצק והגברי, התלונן בעיקר על שמפלגתו לא שותפה אף היא בעול האחריות - טענה מוזרה למדי מפי ראש אופוזיציה המגנה בתוקף את אותה ממשלה עצמה.

האמלטי ואודיסיאום. כמעט קרן-האור היחידה בתמונה האפורה היה נאומו של יוחנן בארד, ח"כ חרות המבריק. הוא הכין לו במיוחד כמה ציטטות יוניות מן האילן-אדה והאודיסיאה כתבלין לדבריו על דוד בן-גוריון, הישועה את משה שרת להאמלט נבוך ואובד-עצות.

אולם שרת עצמו, על סף היום הגדול בו צורף לשמו התואר, ראש ממשלת ישראל, נראה מאופק וצנוע. הוא שיכח את יריבו, בן-גוריון, צירף משאלה שהלה יחזור בי פהרה ויקח לידיו את רסן השלטון - מלים יפות בפי אדם אשר ביג"י. עשה כמיטב יכולתו כדי להכשילו.

הדבר המיוחד היחיד שציין את היום היה מראה כמאה אורחים ירושלמיים, שחיכו מול בנין הכנסת לבואו של ראש הממשלה החדש היתה זאת הפעם הראשונה שהקהל הצטופף לברך את משה שרת בבואו. ה"עובדה שאותה שעה כבר היה שרת בתוך הכנסת הוסיפה נופך מיוחד למאורע.

ריבוע המעגל

כשנודעו הפרטים הראשונים על גודל ה"תקציב הממשלתי לשנת הכספים הבאה, הת"עורה בין הכלכלנים מבוכה. נודע, כי ה"תקציב הרגיל בלבד כולל 390 מיליון ל"י, לעומת 216 מיליון ל"י בשנה השוטפת.

אולם גם התקציב הקטן בהרבה של השנה השוטפת עומד להסתים בגרעון של 100 מיליון ל"י. כיצד יכסה האוצר, שאלו הכלכלנים, תקציב מוגדל ב"80%, וגם את ה"גרעון המתקרב למחצית התקציב הקודם? רואי השחורות ראו כבר בדמיונם את מכבש הדפוס הפולט מיליונים על מיליונים של שטרות כסף חדשים.

לשר האוצר היתה הסכרה אחרת: השער האחיד של 1.8 ל"י לדולאר יונהג בקרוב לגבי כל היבוא. כולל המזונות החיוניים. הכנסות האוצר יגדלו מבלי להדפיס אף שטר כסף נוסף.

מכים אז כים. הכלכלנים לא הסתפקו ב"מכים אז כים" המים התנגדות כמה מראשי מפא"י,

כמו נולדה מאירוסון, אבא חושי, פנחס רשימי, שהצביעו נגד אישור ההסכם עם הצ"כ מתוך רצון לשחרר את מפ"ם במחשלה.

הצעד, פורסמה ההודעה הרשמית לא על ידי שרת האינפורמציה האמריקאי (יוסי) כי אם על ידי ממשלת הסיוע עצמה.

עיתונאים שנפגשו השבוע לשיחות רשמיות עם "חוגים יודעי דבר" שהביעו את המהר גם על המקרה - כפי שאמרו פקידי משרד החוץ, קיבלו אף גנת דברי תרעומת של משרד החוץ על משרד ראש-הממשלה הבן-גוריוני לשעבר. אמרו הפקידים: "אין אנו יכולים לתקן משגים שנעשו על ידי אנשים שהם חובבים מבחינה פוליטית וכל נסיונם אינו אלא היותם מקורבים לאיש זה או אחר.

ראש-הממשלה משה שרת מציג את ממשלתו בפני הכנסת אבא התחתן עם אמא

החובב הפוליטי היה טדי קולק והאיש לו ייה מקורב היה לא אחר כי אם ראש ה"ממשלה לשעבר, דוד בן-גוריון.

פקידי משרד-החוץ אף הביעו את התקווה שמצב זה ישתנה בעתיד. מאחר שעניני ה"סיוע מבחינה פוליטית רוכזו מעתה על ידי שרת, בן אבא מסגרת משרד החוץ ובין אם במסגרת משרד ראש הממשלה. אין להניח שטדי קולק יהיה עוד בין אנשי המפתח בשני משרדים אלה.

שילומים

קואסייוו גדייק

הודעה רשמית סתומה של דובר משרד ה"תחבורה, שמה לפני שבוע קץ לפרשה אופיינית, למהלך הענינים המסוריים. הקשורים ב"ביצוע הסכם השילומים. הדובר הודיע כי ממלא-מקום מנהל הרכבות בנימין גלבוץ הפסיק את עבודתו מאחר ששר התחבורה החליט שלא לחזר את החוזה שלו. הדובר לא הסביר מדוע נעשה צעד זה אף כי הודה כי גלבוץ הוא אדם בעל נסיון רב בהנהלת עניני רכבות ברומניה ובצרפת. אומנם, טען הדובר, הנסיון שלו הוא בעיקר הנדסי ואילו אנו זקוקים לאנשים בעלי נסיון משקי.

מאחורי הודעה סתמית זו הסתתרה פרשה אחרת. גלבוץ חזר מגרמניה, מקום שם טיפל ברכישת ציוד לרכבות בכספי השילומים. הוא הבטיח לפירמה גרמנית מסוימת שה"ציוד ירכש כולו אצלה. הבטחה זאת נתן גלבוץ תמורת קומיסיון מסויים, כך על כל פנים גילה כתב על המשמר בחוגי תברת השילומים.

יומיים לאחר שפורסמה הידיעה, הודיע גדייק פת, מזכירו של שר התחבורה כי לידיעה אין כל שחר. הכתב, שהיה נרגז מאוד מעצם הנוהג הממשלתי של הכחשות על ימין ועל שמאל, הנהוגות בממשלה לגבי כל דבר קטן כגדול, פנה בשיחה בעל-פה לאנשי השילומים והזהיר אותם: "אתם ר" צימ שאפרסם את כל הפרשה? מה כאן לא נכון? אה, אולי שכחתם לציין לקומיסיון שהוצע לגלבוץ היה חמשה וחצי אחוזים." לא נודע על המשך.

מפלגות

צייד

הפרשה היתה טראגית מדי מכדי שאנשיב מן הצד ייהנו ממנה הנאה ספורטאית. אחרת היו, מן הסתם, עוסקם בהימורים על הנושא: "מתי יצוד מאיר יערי את "קובה" ריפתין?" ריפתין, גבר ממושקף ולבן שער, נמנה תמיד עם האגף השמאלי של המפלגה. בשטח הרוח לא הפריד אלא חוט-השערה בינו ו-

בפתרון קסמים זה. שאלו הם: עם התיקרות המזונות יעלה גם האינדקס. מניין יקח האוצר את הכספים הדרושים להעלאת המשכורות ולהקלת מחסור המזומנים בשוק, שההתיקרות תחמיר אותו עוד יותר?

גם כאן היתה לאוצר תשובה מוכנה: לא יתיקר דבר. הפרשי המכירתם שייגרמו על ידי העלאת המזונות לשער הגבוה ביותר, יכוסו על ידי סובסידיות שיתן האוצר כדי להויל מחדש את מחירים של המזונות. ומאיו קופה יילקחו הסובסידיות? אומר האוצר: את הסובסידיות יכסו בעלי ההב"ה

סות הגדולות, שישלמו היטל חדש להחזרת הסובסידיות.

אלא שכל מעגל הקסמים הזה תלוי על בלי"מה. כי, טוענים הכלכלנים, המונח "בעלי הכנסות גדולות" עתיד להיעלם בקרוב, לפחות להלכה, מהמלון העברי.

מדיניות

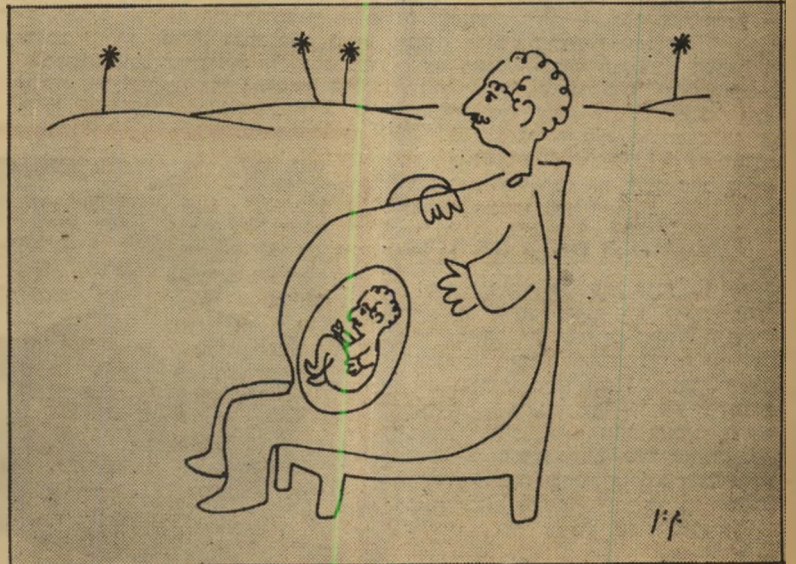
החובב הפוליטי

בשורת מכוניות אמריקאיות הגיע בשבוע שעבר מספר רב של אורחים דרך רחובות נצרת לבידו של ראש העיר לביקור יידיותי. לאחר הביקור נכנסו האורחים לחדר הישי"בות של עיריית נצרת, לשם ישיבה רשמית עם מועצת העיר.

בין האורחים היו ברוס מקניאל, ראש משלחת הסיוע האמריקאי, וייליאם קרר, ה"מומחה הראשי של המשלחת לעניני מים. נושא הדיונים היה: אספקת מים לנצרת. משרד החוץ הישראלי לא ידע כלל על המאורע קודם לכן. אך היה זה מעשה מפחן ורב משמעות של משרד-החוץ האמריקאי ב"האשינגטון. כשחזר דאלס מסיוורו בארצות המרחב, מסר בדין וחשבון שלו פרטים על הנעשה ב"שטחים המוחזקים על ידי ממשלת ישראל". בין השאר גם נצרת. גם לנציגיו בארץ הורה דאלס לנהוג בנצרת באורח מ"יחד, שימחישו על ידי גיסטה, אם לא על ידי מעשה מדיני, כי ארצות-הברית אינה רואה בנצרת חלק בלתי-נפרד מישראל.

מחויף לסכום. מקדניאל פנה או אל טדי קולק אשר שימש המקשר עם משלחת הסיוע, הודיעו כי יש בכונתו להקציב סכום כסף לצרכי אספקת המים לנצרת. מחויף לסכום הסיוע הרגיל המוקצב לישראל. קולק הס"כים, הודיע כי ממשלתו תקציב גם היא סכום דומה מקרן ההשוואה בלירות ישראליות. ש"החוץ משה שרת, אשר מאז ומתמיד לא נמנה על מעריכי כשרונו המדיני של קולק, כך כעס מאוד משנודע לו על ההסכם, רגז על הפס את התיעוצו עמו, הסביר כי קולק לא אישור סיוע לנצרת. "מחויף לסכום הסיוע הרגיל המוקצב לישראל". שרת ניבא עתידות, אמר שזהו פתח לצרות שמוטב היה להילחם בהן מיד בהתחלה.

ישראל לא קיימת. ואכן, שיחתם של מקדניאל וקרר עם חברי עיריית נצרת התנהלה כאילו לא היתה ממשלת ישראל קיימת כלל וכאילו כל הענינים אינם אלא בינה, בין העירייה ובין חברת מקורות. בהודעה רשמית שפורסמה לאחר השיחות על ידי משלחת הסיוע נאמר כי "הוסכם שהתכנית יוגשו לעיונה של ממשלת ישראל". על גנת שיקשה על ישראל למחות באורח רשמי על

חבלי הלידה של הממשלה

שמעון הורן עולה בדרגה

ולחמה בבית פנימה, למען מספר ער-
כים נעלים:
● גיבוש חוכנית סוציאליסטית ברו"
רה של מפלגת "מועלי" ארץ-יש"
ראל.

אגדה אמיתית בהחלט

מאת מדינת ישראל

● בדקייבת המפלגה.
● מציאת אפיקים חדשים למירצו החלוצי של הנוער.
● חופש התיכוח בתוך המפלגה.
● מסירת כסאות מפתח לישיבים צעירים.
אם כי בכינוסי המועדון דובר בעיקר על איבועת הסעיפים הראשונים, הרי פעולתו הממשית נסבה כמעט כולה על הסעיף האחרון, ולא בלי הצלחה. כיום תופסים חבריו עמדות נכבדות ביותר במנגנון הממשלתי, ההסתדרותי והמפלגתי. כמו שמעון הורן, היו גם שאר החברים נאמנים לרעיון היסודי של הזהות המוחלטת בין שליחות העם ושליחות היחיד.

אלכסייה כלכלית

צרוף זה הגיע למלוא משמעותו, כאשר הרגיש שמעון הורן, כעבור שנה, כי שליחות העם (וגם שליחות היחיד) קראות אותו לחיות שמעבר לים, בארצות-הברית. רגע כזה מגיע בחייו של כל עסקן צעיר, הנוכח לתדהמתו כי אופקו צרים מדי לגבי אישיותו. שהוא ממושכת וממצה בארצות-הברית היא התרופה היחידה וההכרחית לחסרונו זה.

הוא הודיע לכל ידידיו כי החליט לפתח את אחד מצדדי אישיותו הרבגונית שעד כה היה חבוי, להקדיש את שנות חייו היפות ביותר ללימוד תורת הכימיה. אולם בהגיעו למקום, בו ציפה לו כבר גיב מהוגן, נזכר שמעון, אולי בפעם הראשונה בחייו כי עשה סטייה בלתי-כושר. החזית העיקרית של העם בימים טרופים אלו היא לא החזית הכימית, כי אם החזית הכלכלית.

אומנם, הוא ידע הכל על כלכלה גם קודם לכן ויעיד על כך ניתוחו המזהיר של המצב הכלכלי בישראל שפורסם ב־14.7.49:

...ועלינו לשאול: האמנם מוגד השוק השחור? — והתשובה היא: כן! האמנם יורדים מחירי המצרכים? — והתשובה היא: הן! האמנם נעלמות הסחורות מהחנויות? — והתשובה היא: לא! האמנם עולה האינדקס במירוצו כלפי שמים? — והתשובה היא: לא! המשק מתחיל להבריא."

עצה כלכלית נכונה

אבל הישגים, אלה, שכל אדם אחר היה מסתפק בהם ונח על זרי הדפנה, לא נמצאו בעד שמעון הורן לחפש אחר השתלמות נוספת. כמעט שלוש שנים תמימות הקדיש ללימוד המקצוע, עד שהרגיש בנפשו כי הוא מושלם.

הרגשה דומה התפתחה באופן מקביל גם בממשלת ישראל. היא קראה לשמעון הורן, לפני חודשים אחדים, לחזור ארצה ולשמש בתפקיד יועצה הכלכלי.

"היועץ הכלכלי" של ממשלת ישראל אינו אדם סתם. בשנת השי"ב נשא את התואר היה דוד (וולק) (הורוביץ, האדם שנועד לנהל את הבנק הממלכתי הישראלי, המוסד הכלכלי החשוב ביותר במדינה. בשנת השי"ג לא נמצא בכלל אדם שהיה מספיק חשוב, מלומד ובעל-נשיו, כדי לשאת בתואר רם זה. המקום נשאר ריק. בשנתו הממשלתי של שנת השי"ג, הופיע שמעון הורן כשהוא נושא בתואר, אחד משני היועצים הכלכליים. הוא הועמד במקום השביעי אחריו של האוצר, מיד אחרי המנהל הכלכלי, המשנה למנהל והממונה על הכנסות המדינה.

בתפקיד זה היה שמעון הורן, אדם שמעולם לא עסק למעשה בענייני כלכלה (מלבד כלכלת עצמו, בה אומנם גילה הצלחה למעלה מהרגילה). מסוגל להכריע בבעיות היסוד של המדינה, מנת לחמם של מיליון וחצי אזרחיה. אדם הטרוד בבעיות כה מרובות, אין להניח לו לגור בחדרים כה מעטים. היתה זו איפוא עצה כלכלית נכונה כשהאוצר הקציב את הסכום הצנוע של 12 אלף ל"י כדי לקנות לשמעון הורן, בן ה־32, לאשתו חנה ולבתו בת ה־6, דירה מפוארת, המתאימה למעמדו. לא שיכון החתיקים וגם לא שיכון פקיד הממשלה יכלו לספק צרכים אלה.

חלחלה סתוכנות

בשבוע שעבר התמוצעה הפצצה. עלונוא ריק ופוחז, שלא היה לו אפילו מושג על דרך היסורים של יועץ בישראל, הקים מהומה מיותרת סביב מכשירי עבודה אלמנטרי זה.

צרימוחין קטנוניים, יחד עם כל הששים לחבל במדינה, העלו כמה שאלות.

● האוצר הודיע שדירה זאת נמסרה אחרי שהורן נאלץ לחתור, בשל שרות המדינה, על דירתו בתל-אביב. שאלה: איזו דירה היתה להורן? שחזר לא מכבר מאמריקה, ישר לכיסא האוצר באוצר בירושלים?

● האוצר הודיע שהיתה זאת רק הלחאה והורן התחייב להחזיר את הכסף. שאלה: כמה שנים יותר הורן לחלוטין על משכורתו הממשלתית הצנועה כדי לצבור סכום עגול זה, ומה יאכל בינתיים?

היו אלה שאלות מגוחכות. באוצר שיש לו יועצים כלכליים כה מעולים, אין בעיות מבוטלות כאלה מטרירות את מנוחתו של איש.

● היועץ השני, היה אלכס רביב, איש מדע מזהיר שנמר בהצטיינות את מכללת לונדון וערך משד שנים את המדור הכלכלי רבי-ההשפעה של הארץ. רביב התפטר השנה מסיבות מעורפות.

כאן המקור להתעוררות האידאליסטית ה־טהורה (בהירה את) נס אצל בודדים בלבד, אך בתחושה ובתרגושה אצל רבים מאד, המבקשת אחרי משהו נשגב ונעלה יותר, משהו שאינו ניתן להשגה בנקל, משהו שיתן לו לאדם להתעלות ולעלות "מעבר לעצמו".

שמעון הורן, מאויים סוציאליסטיים, אשמרת, 27.10.49.

דמותו של שמעון הורן, צעיר חוס' שיער, משופם וגמיש-גוף, התבלטה עוד בנעוריו. כבר בצעודי הראשונים של הצעיר יליד פולין הורגש שכאן מתגבשת דמות — אף כי קשה היה עדיין לחשש שתהיה זאת הדמות המושלמת של דור המשך, אותם הצעירים שנועדו מטבע ברייתם להמשיך את מפעל-הענק של בוני סגירה ודגירה, מייסדי ההגנה, כובשי הביצות והשממה. כבר בסניף הנוער העובד בתל-אביב בלטה אישיותו המחנכת בעלת הכשרון הטבעי למהיגות ולמונהגות. שמעון, אדיר השפם, קנה לעצמו שם כמדריך מחונן. הוא לא השאיר ספק בלב הניכיו מה תועלתם בחיים: להגשים כמו גופם את חונו הדורות, לגאול בזיעתם וביכולות ידיהם את שממות המולדת. ואומנם, הקבוצה שהתחנכה על ידיו היתה הוכחה חייה לכושר השיכנוע שלו: היא יצאה ב־1942 להכשרה ליגור, ומשם לאפיקיה. אדיר היה תפצו של שמעון הורן, שקיבל גם הוא את דברי עצמו ברצינות, להצטרף אליה. אולם הקול הפנימי שקרא ליעוד גדול יותר, נשגב יותר, לא השתתק. לשוא ניסה בחצי-שנה של עבודה להתגבר עליו, להסביעו ביועה. כמעט בעל-כורחו משך אותו קול זה חזרה לרחובות תל-אביב.

היעוד האמיתי

אותה החייה עצמה חזרה כשנקרא שמעון הורן לשרת בקורס ממכפים של ההגנה. שוב היה חפצו אדיר לשאת רובה, לזחול בבוק, להשתתף על קוצים כאחרון הטוראים. אך הקול הפנימי חזר ורדף אחריו גם מבעד לרעיונות הקרועות של אוהל הסיירים. הוא שב ונטל את שמעון הורן בצחאורו והשיבו לכור-מתחבתו האמיתי, לתל-אביב.

אחרי נסיונות כושלים אלה למרוז בגורל החליט שמעון הורן, בעל השיניים המושחרות, שיהיה זה מן התבונה להיכנע ולהתמסר ליעודו האמיתי: הוא הפך עסקן במפא"י. במפלגה אשר מעט הצעירים שהיו לה ישבו בקיבוצים ובהגנה וסבלו מחוסר-פנאי לעסקנות, עלה שמעון הורן לגדולה חיש נהיר. הלא היה הסיפס האידאלי של עסקן צעיר ומצליח.

היה זה אך סבעי איפוא שכאשר יסדה מפא"י ב־1945 את בטאון הנוער ביש"ה המול שלה, אשמורת, קיבל שמעון את התפקיד הקדוש לערוך במה זאת. היתה זה תפקיד קרבי ממש, ואין להבין כלל את התרועמות שעורר מיניו זה בקרב צעירי המפלגה שהיו עסוקים במיסגרות ההגשמה ושהתמלאו על כי בטאון ניתן לידו צעיר שהעדיף את חלואת תל-אביב על נוחיות הנגב והעמק. היתה זאת רק דוגמה אחת לחוסר-ההבנה וקטנות המוחין שליחותה של דרכו. כי שמעון הורן לא היה מן ההולכים בתלם. הוא סטה ממנו בעזות, לפעמים קצת ימינה, לפעמים קצת שמאלה.

אם כי סטיות נועזות אלה לא היה בהן די כדי לעניין את קהל הנוער בעתון ועיר-התפוצה, הרי היה בהן די כדי שיחליט יום אחד, בנוח עליו הרוח הרעה, זלמן ("יואמה") אין כי רמתו של העתון נמוכה אפילו לגבי עלון מפלגתי.

החזית האמיתית

סגירת העתון, אם כי היתה מארע מסעיר, לא הורגשה די הצורך בגלל העובדה, שבינתיים פרצה מלחמת העצמאות. אפסי צעירים, ביניהם צעירי מפא"י, יצאו לשורות-הקסל. לא כן שמעון הורן, כמו לכמה מחבריו, נגלה גם לו כי הוא יכול לשרת את מולדתו באורח יעיל הרבה יותר מטוראי סתם וכי שליחות לשדה-הקרב תהיה ביובו פושע בתנאים החמורים בהם נמצא העם ברבע ההוא.

שמעון הורן נשמע תמיד לאחריות יותר מאשר לסערה-היצרים המטעים. הוא הצטייד במשרד יפה, מוכירה פרטית ומכונית. אם הסתיימה המלחמה בנצחון, אסור לשכוח לעולם גם את חלקו הצנוע בנצחון זה.

אך גם התותח האחרון, ומיד, כבאורח פלא, נמצא שמעון הורן שוב בחזית האמיתית. נכון לשרת את הרעיון במלחמה ובשולם. כדבריו בגליון הראשון של אשמורת המחודשת בעריכתו: "בימים ההם (של המלחמה)... הכה על ראשינו ודפק בלבנו הצורך להתמזגות מלאה ושלמה עם הצבא והמדינה — הצו הפנימי לעמוד בשורה אחת עם מכצעי המדינה. בכל מקום באשר הם... (אבל עכשיו) נאמר: איני יעודנו — כיים נקיים. נמשיך להיות כאשר היינו; ביטוי לכל צעיר בארץ, בגיל וברוח, בהתישבות ובצבא. במושבה ועיר, ספרות ובאמנות, בשליחות העם ובשליחות היחיד."

המלים האחרונות אינן מקריות. הן מגלות את אמונתו העמוקה של שמעון הורן: שליחות העם ושליחות היחיד שמעון הורן ירדו מן השמים כרוכים זה בזה.

"כל הכסאות-לישכנים צעירים"

למזלו, לא היה שמעון הורן בודד במערכה. מסביבו התלקטה חבורה של שני תריסרי צעירים, שאש החזון יקדה בהם במידה לא פחותה. חבורה זו קראה לעצמה בשם חזון צעירי המפלגה

● שנקרא תחילה משמרת.

בין משה סנה. בשטח החומר הפרידה תהום: בעוד שסנה היה בעיר אדם חפשי, מבוסס (יחסית) מבחינה כלכלית, היה ריפתו חבר משק עין-שמר. משפחתו, פרנסתו, עבודתו, חברתו, קשריו האישיים — כולם היו מרו" כיום במשק. ובמשק לא היה מקום לסטיות בלי פרישה.

אחרי משפט פראג תמך ריפתין בדעתו של סנה. אולם ברגע האחרון ממש, כשרגלו הי"תה כבר תלויה באויר וגירושו מן הקיבוץ בטוח, קפץ חזרה. לא קל לאדם בגיל העמ"י דה להתחיל את חייו מחדש. הוא נאחז ב"קרן הקולקטיביות הרעיונית, זכה למנה רבה של בוז משני הצדדים, אך נשאר אין שהוא בתוך המתנה.

פייג לחכמה, שתיקה. בכך לא נג" מרה הסראגריה האנושית. ריפתין, שהיה ה"מומצע הרביעי בסיעת מפ"ם, וחברו, אלעזר פוי ממשק מרחביה, שהיה המומצע ה־12, נשארו כמעט מנוגרים. האשלים החוקים של השומר הצעיר, מאיר יערי, ויעקב חזן, יצאו לציד. אי-אפשר היה לקחת שיחורו מן הציד כשמתחתם ריקה.

בישיבת הסיעה העז ריפתין בקושי לפ"תוח את פיו בכלל. הוא ידע שכל מילה על"לה להמט עליו שואה. יערי נעץ בו את עינו החדות, רק חיכה לפליטת פה.

בשבוע שעבר התכנסה הסיעה בכנסת. ביקשה לקבוע את קו המפלגה כלפי שאלת התביעה הישראלית לפיצויים ממזרח גרמניה. ערב כינוס ועידת הגדולים, השומר הצעיר, שתמיד שם את תביעת החומר הציוני מעל לתביעת הרוח הקומוניסטית, רדש שילומים—אף כי היה זה מעשה אנטי-סובייטי בהחלט—ריפתין התנהג בחצי פה. הוא לא העז לשלול בגלוי את דברי חבריו, מילמל שלא זו ה-שעה הנכונה, וגם הניסוח ראוי לחיקון פה ושם.

מאיר יערי לא ניסה אפילו להשיב. הוא רק הסתכל בריפתין בבוז עמוק, הפליט: "כן, פראג, פראג, פראג... ריפתין מיהר לשחקו.

המשק

הלקוח השלישי

משך שנים רבות התנהל מאבק בין ה"פועלים ובעלי התעשייה על כספי קרנות ה"פנסיה, הביטוח וקופות התגמולין. 65 מיליון ל"ה, שנתפסו עד היום בקרנות אלה כדי להוות קרש הצלה לעובדים במקרה של פי-טורין, זיקנה ואסון, משכו כמו במגנט את לבם של אלה שידעו מה אפשר לעשות בס"כ כומים עצומים אלה. חלק גדול של כספי אלה, שהופקד עוד בומן השלייה הישראלית היתה שוה בערכה לשלושה דולאר, הפסיד למעשה בינתיים חלק גדול מערכו לגבי בע"ליו האמיתיים, הכספים שישמו הון חזור ל"סוגל בונה, המשביר המרכזי ומפעלים הס"תדורתיים רבים אחרים.

במרוצת הזמן תבעו התעשיינים ה"מכניסים לקרנות אלה סכומים גדולים, לשתף גם אותם בניצולו של הון. לפי הסכם בינם לבין ההסתדרות, הופקדו 40% מכספי הקר"נות בנק הפועלים ההסתדרותי, 40% בנק לתעשייה השיך להתאחדות בעלי התעשייה ו־20% בבנק הלואה וחסכון. היה זה הסדר נוח מאוד הן להסתדרות והן לתעשיינים. המפעלים משני הצדדים קבלו לחלואת עז"מות מפקדונות אלה, צברו בעזרתם הון, החזירו אותן במאוחד, כשערך הכסף ירד ירדה מכרעת. הסועל, שפיקדונותיו איבדו 5/6 מערכם, עם ירדת ערך הלייה, יכול היה רק להתמרמר נוכח אובדן תקותו ל"הבטיח את משפחתו לעת צרה.

במקום שמחה, מוכוה השנה נל"סטה על הקרנות למיניהן עיין נוספת. היתה זו עינו הרעבה של האוצר, המסיים את תקציבו השנתי בגרעון גדול, (ראה לעיל) משלם בקושי את משכורת עובדי הממשלה ומתקשה בביצוע, אפילו חלקי, של תקציב הפיתוח.

ברצותם להימנע מהדפסת שטרות כסף חד"שים, כפי שהובטח, החליטו מומחי האוצר, למצוא רוח והצלה במקור חדש זה. אומנם, האוצר הודיע שלא ינהג כקודמו, יצמיד את הלחאותיו וקופות אלה לאנדקס יוקר המחייה, יחזיר את הסכומים בהתאם לערך הכסף בשעת ההחזרה, נוסף ל־5% רבית שנתי.

אולם למרות התנאים הטובים שהוצעו, עוררה הדיעה בין בעלי הפקדונות יותר מכוכה מאשר שמחה. משום מה, שורת ב" (המשך בעמוד 10)

● ראש ממשלת גרמניה המזרחית אפילו הודיע, בשנתו, שגרמניה המאוחדת לא תכיר בהסכם השילומים שנחתם על-ידי גרמניה המערבית.

כשדרות וואנראם 143: רבפיא
 ריס עומד בנין אב מפואר
 בניו בסנון צרפתי עתיק. כל
 ישראלי המכקר בפאריס מוכי
 רח להיכנס לבית זה לכל הפי
 חות פעם אחת. כי בו שוכנת

הוא מצפה למצוא בבית הזה
 עזרה ומאור פנים מצד בני
 ארצו בניכר. במקום זאת עלול
 הוא לעבור חוויות בלתי נעימי
 מות ביותר. ניסונותיו לקבל
 סעד במסעותיו יעלו בו שאלה:

כמה שאלות הפספורט ישלאל?

מאת מקסים סלומון

כשנוקתי לאשרת-כניסה לאנגליה, החלטתי בתמימותי לעשות את אשר עושה כל אזרח בעולם כשהוא נקלע למדינה זרה וזקוק לעזרה: הוא הולך אל הבית הנושא את דגל מולדתו. כי אחד מתפקידיהן העיקריים של הצירות והקונסוליה בכל מדינה הוא לעזור לנושא דרכונה של המדינה בכל מקום, להגן עליו ולסייע לו בדרכו. וככל ששרות-החוץ יעיל ונמרץ יותר, כן עולה ערכו של הפספורט שחותם המדינה שבוע עליו. מהו אם כן, ערכו של הפספורט הישראלי בעולם?

עד מהרה נוכחתי כי ערכו אינו עולה בהרבה על ערך הנניר שעליו הוא מודפס.

לא היום - לא סחר

לא הייתי צריך לטרוח הרבה כדי למצוא את בית השגרירות הישראלית בפאריס, בשדרות ואנראם מס' 143. חמש המכוניות הנושאות שלטי C.D. (קורפוס דיפלומטי) ומספר טיפוסים, שאחד מהם זיהיתי כחלבן תל-אביבי, שני כמלצר מרחוב הירקון ושלישי כמדריך תנועת-נוער — כל אלה העידו בברור כי הגעתי למחוז הפצי. נכנסתי לאולם מקומר שממנו הולוכו מזרקות לקומה השניה. באולם קסן ישב פקיד המודיעין, וגילו פניתי כדי לשאול על המזכיר לענייני עתונות, ווד אבני. רושה לי המלצתו, הסברתי, כדי לקבל אשרת כניסה לאנגליה.

פקיד המודיעין שלחני לחרו של המזכיר. מאחורי הדלת ישבה מזכירתו הפרטית, שושנה רוני, לשעבר מפקדת חיל-הנשים בצ.ה.ל. קירות החדר היו מלאים מהרצפה ועד לתקרה, מדפים עמוסי ספרים.

פניתי למזכירו של המזכיר, הפקיד הנמוך ביותר בסולם הדרגות של ענייני העתונות בצירות הישראלית, שאלתי באדיבות אם אר כל לראות את מר אבני. תשובה: "היום בלתי אפשרי!" "אולי מחר?" "לא. הנספה יוצא מחר לקבל את פני אשתו החוזרת מאיטליה." "אולי מחרתיים?" "חודאי לא! מחרתיים הרי ערב הג'!"

לאחר עיון ממושך ועזיר בלוח שלידו, קבע לי המזכיר ראיון ליום מסויים ולשעה מסויימת בשבוע הבא.

"אחם הישראלים!"

השבוע עברי. שוב הופעתי בכניין הציריות. מזכירו של מר אבני, הנספה לעתונות בי צירות ישראל בפאריס, התבונן בי בתמהון עמוק. "מדוע לא באת אתמול?" שאל בי נעימת תוכחה עמוקה.

הסברתי לו, כי הראיון נקבע להיום. הוא התנצל, הודיע לי שינסה לראות, אולי מר אבני פנוי לדקות מספר. מבעד לדלת הי פתחה שמעתי את קולו של המזכיר לענייני עתונות צועק בצרפתית: "עליו לקבוע ראיון מראש. אני לא אקבל אותו בשום פנים!" נסיתי להסביר למזכירתו, שושנה הסברתי לה, אך גם היא הצטרפה לרוגזו הצודק של הנספה: "אחם הישראלים! אינכם מבינים מה זה לא?"

באותו רגע התבהרה לי המשמעות העמוקה והנעלה של פקיד ישראלי היושב בפאריס. עד אז הייתי משוכנע כי פקיד השגרירות, כמו שאר פקיד המדינה, חייב על חשבון משלם המסים ויושבים במקרה בפאריס במקום בפרדס-חנה, על מנת לשרת את בני ארצם במלוא המסירות. אך הפסוק האחרון — "אחם הישראלים!" — הבהיר לי שהיתה זאת דעה מגוחכת, כמעט ילדותית. הפקיד הישראלי בפאריס הוא טיפוס חדש של אדם עליון. לבני ארצו העלובה, הנמצאים בפאריס מבלי לשמש פקידים בצירות, הוא מתייחס במקרה הטוב ברחמים, במקרה הגרוע כבזוי.

כל אורח פושע

יצאתי מהחדר ועליתי לאגף הקונסולארי. במסדרון עמד אדם וצעק כי ישלח יד בנפשו. איש לא שב לבי. "מה קרה?" התעניינתי. האיש הסביר: הוא זקוק להמלצה מטעם הקונסוליה להארכת שהותו בצרפת, אך משום מה אינו מקבל המלצה זו במשך זמן רב. ביקשתי מפקיד הקונסוליה הסבר. הם טענו, כי הקונסוליה מוכרחה לעשות הכל על מנת להקשות על הישראלים המסתובבים באירופה. גרמו לכך מספר טיפוסים מפקפקים שעסקו בפאריס בעסקים בלתי כשרים.

אולם במקום לספל בטיפוסים מסוג זה בנהלה פילוי רגיל, החליטה הקונסוליה למיין על דעת עצמה את אורחי הארץ לדרגות שונות. בעוד שהחוק הרגיל מגיח כי כל אורח הוא איש ישר והגון, עד שהוכח ההיפך בבית-המשפט, מניה הקונסול, כנראה, מראש כי כל אורח הוא פושע וסמסר עד שהוכח ההיפך. העובדה שפושעים וספרסים ישנם וישנם, ואולי אפילו במספר גדול יחסית, עדיין אינה יכולה לשמש הצדקה לגישה זאת. אם ישנו

הנוסח הבריטי לכל מקידי המדינה, ולא כביטוי מליצי כי מן המצב הקיים סובלים דווקא אותם הישראלים את הדרכים האחריות לסיודר עניינים. כשהם ניתקלים בקרי הי הם נתקפים בהרגשה, כי אנשי הצירות תפקידם הוא הישראלי, במקום לשרתו. נדמה, כי לנוחיותם הפרטית הי עצמם יהיו האורחים היחידים החיים מחוץ למולדתם. לכל ה של שליחי המפלגות, שדבר בואם נמסר להם מראש, או השמן בבנק הוא תחליף מתאים לתעודת יושר והגינות.

פרט לספרד

מזורה במיוחד היא ההתערבות החשאית של הנציגויות אגרות כניסה לארצות חוץ לאזרחי ישראל. ניצול הנציגים מגונה של שם המדינה ואזרחיה. פעולה זו, ההורסת סופי הפכה את האזרח הישראלי לצועני בינלאומי.

דוגמה אופיינית לכך היא סיפורו של אחד ממכרי, שנתקלתי בהם בקבלת אשרת-ביקור לאנגליה. לדבריו פגן ישראלי צעיר, בעל רכוש ומשפחה בארץ, אשר ישב שני ימי וניסה לשכנעו כי יתן לו אשרת ביקור לאנגליה. הוא נתח המשפחתי, מצבו האישי והכלכלי, כאילו היה פושע. לא ה הבריטי, בו שירת שש שנים בהתנדבות, ובאותה מידה היו שקיבל מידידים באנגליה.

הצעיר, שחקירה מעליבה זו פגעה בו קשה; שמר על נאנו. אך הפקיד הבריטי הרגיש, שישב מעברו השני של "ארוני, אל תאשים אותי. האשמה בקונסוליה שלך!"

הנספה הצ' באי של ה' שגרירות, סירקין. מסתיר את מבוי

חבורה

בפתחת המועד פאריס הוקף שגריר ישראל יעקב צור בסטור דנסיס ישראליים, שדרך הטבע יש בפיחם שא ות לרוב, אשר כרגיל נסבות לכוך על הנושא האחד המעניין אותם ביותר: פרנקים.

ורנר, כי העניין דחוף. אך גם היא הצטרפה לרוגזו הצודק של הנספה: "אחם הישראלים! אינכם מבינים מה זה לא?"

באותו רגע התבהרה לי המשמעות העמוקה והנעלה של פקיד ישראלי היושב בפאריס. עד אז הייתי משוכנע כי פקיד השגרירות, כמו שאר פקיד המדינה, חייב על חשבון משלם המסים ויושבים במקרה בפאריס במקום בפרדס-חנה, על מנת לשרת את בני ארצם במלוא המסירות. אך הפסוק האחרון — "אחם הישראלים!" — הבהיר לי שהיתה זאת דעה מגוחכת, כמעט ילדותית. הפקיד הישראלי בפאריס הוא טיפוס חדש של אדם עליון. לבני ארצו העלובה, הנמצאים בפאריס מבלי לשמש פקידים בצירות, הוא מתייחס במקרה הטוב ברחמים, במקרה הגרוע כבזוי.

האנשים

הסגן הדיופלומטי הגבוה בצירות ישראל בפאריס, בשעת צפייה לראשיהמכס הצרפתי, כשאנשיו לבושים בתלבושות חגיגיות.

במסיבה כללית של עובדי השגרירות מציג המזכיר הראשון והקונסול גלבוץ את השגריר החדש, יעקב צור, היושב עם אשתו ליד השולחן במרכז התמונה. תמונת הקיר הגדולה של חיים ווייצמן, וכן תמונתו של דוד בן-גוריון תלויות בהבלטה רכה בכל הפינות של הצירות (ראה תמונה כימין העמוד).

בדרכו לנשיא צרפת למסירת כתב-האמנה, יוצא שגריר ישראל יעקב צור (בלת), בעקבות ראש-המכס הצרפתי, מבניין השגרירות, שעל אחת מדלתותיו מצוי פלאקס (ימין) מן העיר אל הכפר, שילוב מוזר לריהוס בסגנון לואי 15.

השגריר

שושנה זורנר, מי שהיתה המפקדת הראשונה של חייל הנשים בצה"ל, נס' עה לאחר שיהרר-רה לפאריס, קיבלה משרה בשגרירות ישראל, בה היא עובדת כבר מזה שנתיים כפקידה.

הסיכה

ברגעים האחרונים לפני המסע לטכס מסירת כתב-האמנה ממלפן המזכיר השני לענייני עיתונות אבני (ימין) כדי לברר סופית את רשאי הוא לעמוד סיכת פנינה על עניבתו בטכס, בשעה שמזווג לשגרירות מחכה כבר מכוניתו של נשיא צרפת (למטה), על מנת להוביל את השגריר ופמלייתו לארמון הנשיא.

יים וההגונים, שאינם יודעים וות הלב מצד עובדי הצירות, את צעדיו של נושא הדרכון עובדי הצירות מעדיפים שהם ר, היו משלימים עם הופעתם ללי ההון הגדולים, שחשבונום

הישראליות, שמטרתה למנוע גורים למטרה זו היא השמעה את ערך הפספורט הישראלי,

אזוננתי באווניו על הקשיים בקונסוליה הבריטית בפאריס ארוכה אצל פקיד הבקשות גמשך שעה ארוכה על עברו ללה לו תעודת-שחרור מהצבא ררות תועלת ההזמנות הרבות

ורירוחו, לא הגיב כלל ורק לחת, הבין לנפשו ואמר לו:

קש אשרתיבוקר לאנגליה. את האשרה, אולם בינתיים זה וזה. חותמת זו מונעת

קשה כשאוכל קנאה

מואשם יחיאל פוננסקי ובתו

"עוד שמלה?"

למאהב אשתו מידה כנגד מידה. אך לרוב העדיף הבעל, בשל חשבון זה או אחר, למלא את פיו מים. כשאירע האסון לגולדמן, כבר הפך הסייף בינתיים למגוחך, רצח האשה אסור על פי החוק, ואילו התאבדות — קורבן גדול מדי. גולדמן תפס בנשק היחיד שנראה לו כמתאים לדור־קרב נוסח המאה ה-20: הכרוז ודעת הקהל. "יכולת לפנות גם לבית המשפט, לתבוע צדק", אמר. "אך הצדק יקר מדי, ואני פועל פשוט."

כתובת בלתי ידועה

למחרת הופעת הכרוז ירדו כל גיבוריו למחרת. פוננסקי נעדר מביתו וממשרדו, השאיר אחריו הודעה מעורפלת נוסע לטבריה. דירתה החדשה של מרטה, בבית משותף ברחוב קורדובה, נשארה ריקה ואיש לא ידע לאן נעלמה הדיירת. גם גולדמן נעלם, מיד עם סיום מלאכתו. בבית החרושת ידעו רק כי התחלף עם שומר אחר, באמתלה שהוא צריך לנסוע לירושלים.

כעבור כמה ימים חזר. פניו הקמוטים לא נראו שמחים ביותר, כל הופעתו הביעה משבר נפשי עמוק. אולם הוא לא פחד מתוצאות מעשהו.

"משפט?" אמר, "איני חושב שהוא יתבע אותי. הוא לא יהיה מעוניין בפרסומת."

החיצוני לגיבורה של טרגדיה. אולם הוא נקלע למצב זה בכף הקלע של הגורל, שלבש במקרה זה את דמותו של יחיאל פוננסקי.

לפני שנים רבות גרו בקומה ב' של בית ישן וגדול ברחוב בילו בתל־אביב, שתי משפחות: פוננסקי וגולדמן. יחיאל פוננסקי היה שרברב שמצב עסקיו לא היה מזהיר ביותר, ואילו מרדכי גולדמן השתכר את פתילתו בשמירה על בית־החרושת לממתקים ליבר. שתי המשפחות חיו בידדות רבה משך 15 שנה; אשתו של פוננסקי עזרה לבעלה בעסקיו ואשתו של גולדמן, מרטה (43), הסתפקה בתפקיד של עקרת בית מעולה, גידלה את שני בניה במסירות.

עברו שנים. גולדמן נשאר שומר צנוע בבית־החרושת ואילו פוננסקי עשה חיל בעסקיו. הוא התעשר, נעשה קבלן בניין, בעל מחסנים לחומרי בניין, אדם ידוע בעולם המסחר של תל־אביב.

הסכרה מוצלחת מדי

האידיליה הדומ־משפחתית החלה להתערער רק אחרי שהגיעה ארצה מבלגיה גיסתו של גולדמן. היא נהגה לטפח בהפרזה את מראה החיצוני, אהבה מותרות ופאר. גולדמן, שחש מפני השפעת גיסתו על מרטה אשתו, ניסה לשכנע אותה שתניח להם לנפשם — אך לשווא. בארץ נשבו רוחות חדשות. החיים הצנועים שהיו נהוגים ביישוב החלו נראים עלובים ומפגרים אחרי רוח הזמן. העושר, ההצלחה, הפאר החיצוני, כבשו מקום בראש סולם הערכים החדש שהלך והתגבש.

רוח זו לא פסחה גם על הבית ברחוב בילו. מרטה נשמעה יותר לאחותה מאשר לבעלה, השומר הפשוט. גולדמן חיפש עצה. הוא פנה ליחיאל, ידו הוחיק. "דבר אתה עם מרטה", ביקש ממנו, "לך יש יותר השפעה עליה". פוננסקי קיבל עליו את התפקיד ברצון.

אך עד מהרה הבחין גולדמן בכך שפוננסקי מילא את התפקיד ביתר מסירות והתלהבות משהיה רוצה. תחילה חשב כי זהו חלק מן התוכנית להילחם בהשפעת הגיטה, אולם כשתפס יום אחד פתק של פוננסקי לאשתו, בו ביקש ממנה להיפגש איתו, הבין שאמצעי ההסכרה הרחיקו לכת.

עניין של כסף

מאותו יום הפכו החיים בבית הגדול והישן לגיהנום. היה זה מצב קשה מנשוא: כל המעורבים בעניין עברו כבר מזמן את גיל הנעורים, לשתי המשפחות היו בנים ובנות מבוגרים. אך האהבה המאוחרת היתה חוקה יותר מההגיון, מחיי המשפחה, מהכל: מרטה נטשה את בעלה ושני בניה, פוננסקי את אשתו ושלושת ילדיו. בנו הבכור ניסה להניא אותו מדרכו — אך הנסיון הסתיים במריבה חריפה.

שני הנאהבים יצאו את הבית, החלו בחיים חדשים. פוננסקי קנה לאהובתו דירה מהודרת בצפון תל־אביב ואילו הוא עצמו השתקע בדירה אחרת, לא הרחק ממנה.

אך גולדמן לא האמין באמיתות אהבה זאת. כל העניין, טען, לא היה אלא עניין של כסף, אשר הוא שסינוור את עיניו אשתו והוליד אותה שולל. "מה הוא מסוגל לתת לה?" שאל בועם. "חיים משפחתיים? כבוד? לא! כל מה שהוא יכול לתת לה זה עוד ביקור בבית־קפה, עוד שמלה. זה אולי טוב בשביל ילדה צעירה — לא בשביל אם לילדים."

הצדק יקר מדי

זמן רב ניסה גולדמן במוצא מוצא מן המועקה. בימי קדם, אם בגדה אשה בבעלה, יכול היה הבעל להזמין את המאהב לדור־קרב, לרצות את אשתו, להתאבד. היו גם מקרים, בעיקר בספרו של בוקצ'ין הדיקטור, שהבעל המרומה מדד

דמות כפופה, נושאת חבילת כרוזים וקופסת דבק, חמקה מרחוב לרחוב באפולוית של ערב שבת, נעצרה מדי פעם להדביק כרוז בתנועות חטופות. למחרת בבוקר נתגלה לעיני המשכמים שבין תושבי תל־אביב הכרוז, שכדוגמתו סרם נראה בארץ.

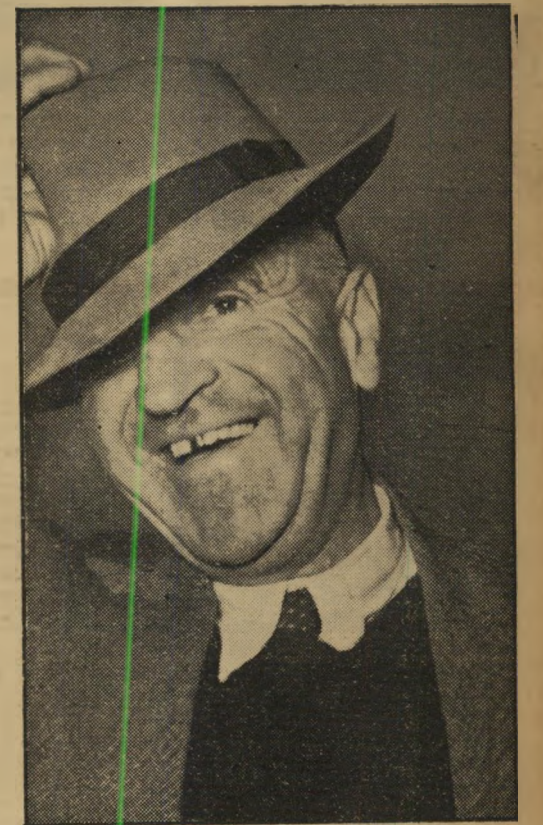
הכרוז שנדפס על גיליון ניר לבן ונוארר בגודל שהזכיר מאוד את כרוזי המחחרת בשעתה, נשא תמונה קטנטנה ואותיות גדולות. התמונה והאותיות — שתיהן היו מוקדשות לתיאור דמותו של יחיאל פוננסקי, גבר מקריח בגיל העמידה, כפי שנצטייר בעיניו של החתום מטה.

בתמונה נראה פוננסקי כשהוא מחייך בשביעות רצון עצמית, דבר שעמד בסתירה מורה לחופן הכרוז. כי הכרוז לא השתמש במלים עדינות ביותר על מנת לתאר את מעלליו של קורבנו. כל מלה היתה פצצה של רוגז, עלבון, כאב וזעם איך־אונים.

משך כמה ימים היה הכרוז לסנסציה העיקרית ברחובות העיר. עשרות אנשים הצטופפו סביב כל כרוז, תוכנו עבר מפה לאוזן. היה ברור כי מאחורי "כרוז פוננסקי" הסתתרה טרגדיה אנושית גדולה. אך היתה זאת טרגדיה מהולה במסתורין, כי האיש שהקדיש שורות כה רבות לתיאור יריבו, הסתפק בתיאור עצמי בשתי אותיות בלבד: מ. ג.

שכנות טובה

מרדכי גולדמן (53), גבה־קומה, דליל־שער ובעל פנים בלתי־מגולחות וחרושות קמטים, לא היה דומה כלל במראהו

מואשם מרדכי גולדמן

"עוד בית קפה?"

(המשך מעמוד 7)

ניהם דעה קדומה שאין האוצר מוציא בנקל את מה שלקח לידיו.

מזון

מה אתה יודע על שמנת?

לפני 20 שנה הלבינו מי הירדן, ליד מח' לבת תנובה בדגניה, בשל החלב הרזה שנשפך המימה מחוסר קונים. רק השמנת והחמאה נשלחו העירה. על מנת להיאבק בשווקים עם תוצרת אוסטרליה ודנמרק. מאז זרמי הרבה מים בירדן, וחלק מהם, וממי הנהרות האחרים בארץ, גם לתוך החלב. כי מאז פרוץ מלחמת העולם עלה החלב הישראלי בדרגה גדרש מאוד על ידי השוק הרעב. כדי להבטיח חלב שתייה, אסרו שלטונות המנדט. לפני 14 שנה, את ייצור השמנת, החירו רק ייצור מוצמץ של חמאה לצרכים מיוחדים. בחודש שעבר הגיעו לישראל מקצת מ"

במד"נה

לית. הן נחטפו מסניפי תנובה מיד עם היום הראשון. לאחר הכפית הראשונה היתה ה" התלהבות הכללית פחות: אינו טעם, שב" פיהם שמור עוד ינחות הקצפת הסמיכה ש- היתה בת לחייתם הקבועה של הקפה במו- לדתם המערב־אירופית, טענו שטעם השמנת לא היה שונה בהרבה מטעם הלבגיה. הגדיל לעשות הארץ, שמסר לבדיקה ל" מכוון התקנים מספר צנצנות, נוכח כי אחינו השומן בהן הוא בממוצע 15%, בעוד שה- ממוצע בארצות־הברית עולה על 25%. תנובה מיהרה לפרסם הסברים: האחוז ה" נמוך נקבע על מנת לשמור על מחירה הנמוך של השמנת, לאפשר את צריכתה על ידי ה" מוני העם. בשביל אינו טעם (וכיס), כמו אלה היושבים במערכת הארץ, מוכנה היא

עודפי המזון האמריקאיים, בעיקר כמויות גדולות של חמאה. הייצור המקומי של חמ" או, שכמוצאה מהצפת השוק בחמאת יבוא וזלה הוכרו כחופשי, נפסק כמעט לחלוטין. לפתע הוברר כי חלק ניכר של החלב, ששי" מש לייצור מוצרי חלב, נשאר ללא שימוש. בהיעצות עם תנובה, הוצא צו המתיר שוב את ייצור השמנת. **לאיני טעם זכים.** הופעתן של הצנ- צנות הלבננות בשוק עוררה התלהבות כל"

* שהצטברה בכמויות אגדתיות משך שלש השנים האחרונות במחסי מחשלת ארצות הברת, שהתחייבה לקנות את כל העודפים מידי האיכרים על מנת לשמור על גובה ה" מחר.

ליצר שמנת מעולה (ויקרה) הרבה יותר, שאחוז שומנה יגיע ל-30%.

עתונות

יהנה הקדושה בבית הקפה

האיש שישב ליד שולחן בית־הקפה הרים את עיניו בהפתעה. לפניו עמדה, לבושה ב- מעיל כחול, אורנה פורת, השחקנית הרגו" לה. שאת פניה זכר היטב מהופעותיה המרו- בות על במת הקאמרי. בידה האחת החזיקה במעטפה חומה וגדולה ואילו את ידה השנייה, שאחזה בקרע של גיליון הארץ מיום ו' ש" עבר, הוסיטה כלפי האיש. "אולי אתה מוכן", שאלה בקולה הצרוד- מעט, אותו קול שהרטיט לבבות במוניולוגים של ינהגת הקדושה, למתוח קו מתחת ל" מלה כן ולחתום?" "חופש הדעה. כאשר פתח הארץ בגל" יונות יום ו' המורחבים שלו לפני חודשיים,

שחקן נתן כוגן (כפיית)
— שער ראשון

כשיצא ערב אחד אל בית-הקפה הסמוך, מקום בו הכירוהו המלצרים ואורחים הקבר-עים, פגש אדם צעיר, שהחליט לקחת את הכלבלב אחר, ששאל את המלצרים, שמשכו בכתיפיהם, לבעליו.

זה הכלב איננו, כאשר נעלם גם בובי, הרגישה עדה טרייגר כאילו ניטל משהו חשוב מחייה. היא החלה בחיפושים, עד ש"נודע לה, כי האדם שנטל עמו את הכלב גר ברמתים. לאחר שנסעה למקום מגוריו, סח לה אוניו החדש של "בובי", כי הכלבלב קרע באחד הלילות את השרשרת שקשרתהו למלונה וברח.

עדה חזרה לתל-אביב לבדה, החליטה ל"פרסם מודעה בעתונות. "אני בטוחה שהוא יחזור אלי", אמרה וד"מעות עמדו בעיניה, כאשר באו מכרים לש-אול על גורל כלבלבה האבוד.

הווי

אל תיקח הכל ללב

ביפו הומין לקוח במסעדה מנת לב-צלווי, התרגז כאשר הביא לו המלצר מנת כליות מטוגנות, שפך עליו את המנה, כוס בירה, מרק איטריות משולחן סמוך, צינצנת חרדל, צלוחית של לפלפל ופודינג.

מי זה דופק בדלת

בחיפה שמע אדם נקישה בדלת דירתו. ה" שר שהבא הוא מאהב אשתו, התחבא בארון כדי לתפסו בשעת-מעשה. נוכח במאוחר ש-היה זה גנב שהסתלק עם כלי הכסף.

זה הסוד שלי

ליד פתח-תקוה העמיס בעל משק שק ובו תריסר תרנגולות על גג-אוטובוס, נסע אח"ריו במכוניתו, נכח כשהפקחים החרימו את השק שאיש לא הודה בבעלותו, מיהר ל-תחנת-המשטרה, הודיע שנגנבו ממשקו תרי"סר תרנגולות, קבל אותן בחזרה, מכר אותן בשוק.

הארץ

למעלה מחמש שעות נמשך המסדר של פלוגות "המשמר-הלאומי" שנערך אתמול בקהיר... את מספר הצועדים מע-ריכות סוכניות הידועות ב"35-40 איש (דבר).

רענן גלילי, נתיבות העמק
משונה איש לשעה
היא"ס תבנה בבאר-שבע מעון לעובדי הנגב... ותרים את תרומתה לפיתוח הנגב. (חרות).

אליעזר גרונדמן, תל-אביב.
מעונות גנבים בע"מ
למכירה בהודמנות מכונות "הילמן" אחרי תיקון כללי. מס מותרות שולם במצב מצויין (ידיעות אחרונות).
איתמר רונן, חדרה.

אפשר לקנות את המס?

מנהל "קייור-פרייזר" בישראל, שהה לאחרונה בתורכיה כדי לבדד את האפ-שרויות של הגברת המכירה. (דבר).
לפי שיטת "בדד ומכור".
מרוכי דן, צ.ה.ל.

עיתים גם בעטו בכדור) ממש כמו על במת הקרשים המוכרת להם היטב.
אמר אחד מהם בתום המשחק הכושל: "מה החכמה! הלא הם (הרוחאים) ישנו כל ה"לילה!"

דרכי כלבים

איה בובי?

כלבלב פעוט, בעל פיווה אפורה וכתם לבנבן בקצה חטמו שוטט בשדות רוטשילה, כשהוא משתמש מפגישה עם נערים מייד אבנם ומנסה להתחבא בין רגליהם של קהל אנשי ה"פרלמנט".

ערב אחד חצתה את השדרות אשה צעירה שנשאה תחת בית שחיה חבילת מזון ריח"נית. הכלבלב נלחה אל האשה, אך כאשר ניסתה להתקרב אליו וללטפו, נס מפניה. האשה החליטה להשאיר לכלב פרוסת עוגה

אביבית לשחק בכדורגל על המגרש הריק, כמנהגם, מצאו שתי קבוצות זרות להם על המגרש. הפולשים מדדו בצעדים את המר"חקים, העמידו דליים ואבנים לסימון השע-רים, קבעו את המרכז המשוער של המגרש, בעטו בכדור, בעיטות נסיון בין השלוליות שכיסו את המגרש המזונוח. "מה אתם עושים במגרש שלנו? מי אתם בכלל?" מחו היל"דים.

התשובה הצריכה הסבר מפורט: היו אלה נציגי שני בתי-קפה תל-אביביים נוד-עים — כסית ורוזל — שהחליטו להכניס גזון לפגישותיהם.

השוער לא הופיע, בעוד שהקבוצה שייצגה את רוזל כללה את אנשי הגדר, קבוצה העוסקת במאורגן בספורט, היו ה"כסיתאים בלתי-מאורגנים בהחלט, הופיעו למשחק ישר במסיבה לילית שכללה משקאות

מצבים מוזרים אלה, שאינם מופיעים כרגיל במשחק כדורגל רגיל, הם רק שנים מתוך רבים דומים, בהם התגודדו השחקנים בערימה אחת ללא כדור (למעשה) או העיזו את פניהם כהעוויות היאטרוניות ביותר (למטה), ללא התחשבות מיחדת ככלדי הטבע או הכדורגל.

בפירסום משאלים, הגיעה למערכת תלונתו של אחד הקוראים, שטען כי המשאלים באים בדרך כלל לאחר שהעתון נקט בשאלות ה"נזונות עמדות חד-משמעיות ואין הוא מצפה אלא לכך שהמשאלים יוסיפו אישור ומשקל לעמדות אלה. המערכת הדפיסה את התלונה, ענתה עליה תשובה מחוכמת: היא סומכת על דעתם התופשית והבלתי-תלויה של ה"קוראים, שאינם הולכים בעיניים עצומות א"פילו אחרי דעתה שלה.

בינתיים, שבוע אחרי שבוע, משאל רדף משאל, אך באורח מפתיע כמעט היתה דע-תו של הרוב היחסי המכריע של המשתתפים (מספרם הממשי לא נמסר מעולם) מזדהה עם דעת עיתונם.

מלחמה בפבע, כשהתפרסמה, השבוע, שאלה נוספת. הקוראת לקחה להביע את דע"תו אם צדק שר"האוצר בהפקיעו למען ה"קאמרי את בניין מוגרבי או לאו, ראה ה-קאמרי בכך סכנה חמורה לעצמו. דעתו של העתון, חסיד מובהק של היוזמה הפרטית, היתה ברורה ביותר. הקאמרי החליט לפעול במהירות, קנה כמות גדולה של גליונות העתון, הלש מהם את טופסי המשאל, שלח את טובי שחקניו להחתיים עליהם כל אדם שיסכים לחתום.

לא ברור עדיין אם יצליח הקאמרי במל"חמתו הנואשת בכוחות הטבע, אולם הצלח"תה של מערכת הארץ הובטחה כבר: אם ציוותה להגדיל בעזרת המדור החדש את תפר ציתה, הרי הצלחה ממין זה תפתיע ודאי אפילו אותה עצמה.

קיבוצים

הפתעה מאוחרת

לפני חמש שנים יצאו מהנדסי חברת מקי-רות, בלחץ אנשי המרכז החקלאי, להגיה קו מים מעיין קטן בכוחות הטבע, אולם הצלח"תה של מערכת הארץ הובטחה כבר: אם ציוותה להגדיל בעזרת המדור החדש את תפר ציתה, הרי הצלחה ממין זה תפתיע ודאי אפילו אותה עצמה.

לא ברור עדיין אם יצליח הקאמרי במל"חמתו הנואשת בכוחות הטבע, אולם הצלח"תה של מערכת הארץ הובטחה כבר: אם ציוותה להגדיל בעזרת המדור החדש את תפר ציתה, הרי הצלחה ממין זה תפתיע ודאי אפילו אותה עצמה.

לאחר שתמה השלמת מפעל המים, הנחת הקו ובניית בתי המשאבות, חרב לפתע ה"מעין ונעלם ולא היה.

הסבר מדעי, מומחים שנשלחו לבדוק את התופעה המוזרה, שגרמה להפסד נקי של 25 אלף לירות לחברת מקורות, לא מצ"או הסבר לכשלון מפתיע זה, אלא בכך ש-שכבת הקרקע שאצרה את מי המעין, נס"דקה בשעת החפירות ומי התהום ברחו ל"תהום עמוקה יותר.

במשך הזמן נערכו כמה תוכניות לעקור מתוך האדמה את הצנורות שהונחו בה ל"לא תכלית, במקום בו נמצא לפנים המעין גבנה בינתיים האמפיתיאטרון הגוש.

חמש שנים לאחר שחרב המעין, פרץ מ"תוך האדמה גל מים שאיים להציף את ה"אמפיתיאטרון, הביא במבוכה את כל אנשי האזור, שימח רק את אנשי חמדיה, שמעתה יוכלו ליהנות ממי שתייה בברזי משקם.

משחקים

עוגות - נקניקיות (1:12)

כשבאו ילדי שכונת קריית-מאיר התל-

צופה נעמי פודני (קאמרי)

אחרי המטיבה —

Neujahrsempfang für die Diplomaten in Bonn bei Bundespräsident Heuss

התמונה ההיסטורית: קבלת הפנים אצל נשיא גרמניה המערבית, בה השתתף הציר המוסמך הישראלי, יוחנן שנער. (העולם הזה 848), בעתון גרמני, שציין במיוחד את נוכחותו של הציר הישראלי, הנראה בתמונה בביורו — האיש השני העומד משמאל, לובש פראק.

ספורט ישראלי

(המשך מעמוד 9)

נסיון שני לבקש אשרה בקונסוליה בריטית אחרת ומהווה כחם צהוב בעת בקשה לקבלת אשרה במדינה אחרת. אם הבריטים סירבו ל"תת לי אשרה, בשעה שביקשתי אותה, למח לתת לי אשרה כניסה להולנד, למשל? פרט מזור: המדינה האירופית היחידה ה"מעניקה אשרה כניסה לישראלים ללא כל קר" שי היא ספרד.

הפולנים והרומנים...

למעלה מחודש ימים הכיתי, ללא מענה, לקבלת האשרה לאנגליה. קפלי, סגן הקונסול וקצין העלייה, היה היחיד שהשתתף בצעיר וניסה לעזור לי. מתוך כוונה זאת, החליט לנסות לקבוע לי פגישה עם הקונסול גלבוע. הובלתי לאגף אחר בבניין, שהיה מקושת בתקרה מוזהבת ובריהוט מועצץ מתקופת "לואי 15", בדומה לארמון ורסיי, מקום מ"כנם של מלכי צרפת לשעבר. שתי מזכירות, שבקושי הרימו את עיניהן, הורו לי לשבת ולחכות. אולם לאחר צפייה קלה, הוומנתי להיכנס לחדרו של הציר.

מר גלבוע ישב מאחורי שולחן בקצה חדר שגודלו כגודל דירה בת שני חדרים, בחן או"כ תי במבטו מלמעלה למטה. שאלתי אם אוכל לקבל ממנו המלצה לקבלת אשרה כניסה ל-אנגליה. הוא הודיע לי בתוקף שהוא נותן המלצות רק לסוחרים ואנשים מוכוונים ומו"כרים. הוא כעס מאוד כאשר שאלתי אם נכון הדבר שגבריות ישראל מעודדת את הקונסוליות הזרות למונע מישראלים אשרה כניסה לארצותיהם. אז פללית פה אישר את הנחתי, טען ש"זו אשמת הפולנים והרומנים שלא רוצים לחזור לארץ!".

שאלתי אם אוכל לחוות במסירת כתב ה"האמנה של הציר יעקב צור לידו נשיא צרפת. "בשום אופן", ענה לי, "אבל אתה רשאי לצלם אותו לפני שאנחנו יוצאים אל הנשיא". שעות מספר לפני הטכס באתי שוב לשג"ר ונתתי ונקלעתי לתוך אוירה רגשנית וחגיגית. הציר ועוזריו עמדו לבושי פראקים וצי"גדרים והמוכירות התרוצצו כמו בכורות דבר רים, ועזרו לנספחים להרדיו גרגר אבק אחר-רון מחליפותיהם המהודרות. מר אבני היה נרגש מאוד, יצאצ כמה פעמים כדי להיוודע מתי בדיוק יבוא ראש"הטכס. כל אנשי השג"ריות היו במצב רוח מרומם, הסכימו להצ"טלם בחדרו של הקונסול. עם כניסתנו לשם, עצרה אחת המזכירות את הנספח הצבאי, הזכירה לו כי בתום הטכס אצל נשיא צרפת תיערך מסיבת שמפאניה בשגרירות. אחד ה-מוזכרים עבר בין עובדי הצירות, אסף כסף כדי לקנות פרחים לציר. ויכוח נרגש התעורר סביב שתי בעיות: כמה כסף יש לתת לי-מטרה זאת, מאחר שאחד העובדים עשה כבר חשבון ומסרב לתת למעלה מ-50 פראנק, וכן אם מותר למר אבני לענות סיכת פנינים על עיגבתו. אבני עמד על דעתו: גם אבני היה עונד סיכת פנינים בטכסים דיפלומטיים.

בצירות עצמה לא ביקרתי עוד, אך עם עובדיה נפגשתי פעם נוספת במסיבה לכבוד פתיחת המועדון היהודי באחד מבתי הסוכנות בפאריס. שגריר ישראל, יעקב צור, נאם. הוא סיפר על הומנים שחלפו. עת היה ססודנט עני בפאריס וחי על קיצבה של כמה מאות פראנקים בחודש, והרדיש את חובתם של הישראלים בפאריס לשרת בכל מאורם את מדינת ישראל. לא יכולתי שלא להיזכר ב"נאומו של סניור במבי בפני היחפנים בסרט הנט בויילונ.

מכל העולם

המלחמה הקרה

החמישי הצהוב

אדם שיופיע בישראל ויציע למסור את הנגב למצרים ואת הגליל לסוריה, יראה מלאך בהשוואה לאדם שיופיע מחר בארצות"הברית ויציע להכיר בממשלת סין הקומו"ניסטית, לכרות אתה ברית"שלום. כי השנאה לסין העממית הפכה מומן לאבן"הבוחן לכל אמריקאי טוב והגון.

שינאה זו לא נפלה מן השמים. היא טופחה משך שנים בשקידה רבה מאד. לפעמים עוררה שקידה זו חשדות. קשה היה להניח שהיא ספונטאנית לגמרי. סקרנים גילו שיש לה מקור כספי נכבד.

ממשלת ארצות-הברית נותנת סיוע עצום בדולרים לגנרלימיסו צ'יאנג קאי-שק. הגנר"ליסימו הקטן והעקשן ידע מה השימוש הטוב ביותר לכסף זה. הוא השאיר חלק ממנו בארצות"הברית, לצורכי תעמולה ושו"חד. כך נוצר מצב מגוחך שממשלת ארצות-הברית הקציבה במו ידיה את הכסף שנוצל כדי להשמיץ על ראשיה להמשיך ולהקציב כסף.

מוזכרים לקריאה. אולם גם לילד היה ברור שלא ייתכן שלום של אמת בעולם ללא הכרה בממשלה, השלטת למעשה, על העם הגדול ביותר בעולם, ההופך במהירות למע"צמה העולמית הרביעית, אם לא השלישית. פה ושם החלו נשמעים רמוזים ראשוניים מפי דוברים אמריקאים רשמיים שכדאי לעיין מחדש בכל העניין. שריר אמריקאי בפקינג יכול לשמוע הרבה דברים מעניינים, אולי אפילו להכות באחד הימים טריו בין מאו העצמאי ובין הרוסים.

כל עוד נהרגו בני אמריקאים בין שלגי קוריאה, אי אפשר היה גם לחלום על כך. אולם בינתיים נגמר הקטל. הנשיא אייזנהואר השתכנע שהכלכלה האמריקאית יכולה להת"קיים גם בלי הזמנות"מלחמה ענקיות. צעת האנגלים וההודים, שהכירו מומן בממשלת מאו, החלה משפיעה גם היא.

כשהתישבו השבוע שרי החוץ של ארבע המעצמות, ישבו וציגו המעצמה החמישית בקירבת מקום, מוכנים להיענות מיד לקריאה לתפוש מקום על יד השולחן. זו הפעם הראשונה מזה חמש שנים הייתה אפשרות ממשית שבצע ארבעת הפרצופים הלבנים יופיע פרצוף צהוב, נציג המעצמה העתיקה ביותר בעולם.

ארצות-הברית

יחי הריאום!

לא מכבר הופיע בארצות"הברית ספר משעשע בשם בילד-אפ בויס (אנשי הריאום). גיבור הספר הוא מומחה לתעמולה, שתפ"קידו לרומם * בעל מפעל לחלב. המומחה כותב עבורו את כל הנאומים, מארגן מפעלים לשם הבלטתו. הסוף המר הוא שבעל המפעל החל מאמין בעצמו לכל מה שנאמר עליו, לקה בשגעון גדלות וורק את המומחה. ריצ'ארד ניקסון איננו בעל מפעל החלב.

תרגום העולם הזה למושג האנגלי בילד-אפ, מילת"סלנג של מקצוע הפרסומות האמריקאי למיבצע שתכליתו לרומם אדם בעיני דעת הקהל באופן מלאכותי.

אין הוא בעל מפעל כלשהו: משרתו סגנות נשיא ארצות"הברית, היא ריקה מכל תוכן. אין היא מחייבת את בעליה אלא להכות בסבלנות לפסירתו של הנשיא. ולתפוס את מקומו במקרה מעצ"ב זה. אמר הארי טרומן, שהיה בעצמו סגן-נשיא עד למותו של רוו"בלט: "סגני הנשיאים היו חשובים בהיס"טוריה כמו העטין החמישי של הפרה!"

אלא שניקסון, בילדותו כרוז של יריד, לא הסתפק בתפקיד ציורי זה. הוא רצה להיות משהו. לשם כך הפעיל מכונה של רימום שמעטות היו כדוגמתה אפילו באמרי"קה. שהצטיינה תמיד במקצוע זה. כתוצאה מכך הפך ניקסון, אדם כמעט בלתי-ידוע עוד לפני שנה וחצי, לאדם חשוב ביותר.

הכלב לא הוחזר. רימום זה לא בא במקרה. הרפובליקאים הם בעיקרם מפלגה של ההון הכבד. כשראו שאין להם סיכוי אחר לחזור לשלטון, העמידו כמועמדם לנשי"אות את אייק, שנחשב לאדם ליברלי. אולם הם שמו לצידו את הסגן הריאקציוני ביותר שיכלו למצוא.

ניקסון היה בדיוק זה: ילד השעשועים של בעלי ההון בקליפורניה, בעל הישגים ממשיים בשדה רדיפת הקומוניסטים בממשלה (לעומת ג'ו מק-קארתי, שהושגו בשטח זה שווים לאפס). הוא היה איש הימין הימני.

הדבר נתגלה בצורה דרמטית בימי הבח"רות. אויביו של ניקסון גילו שבעלי ההון העמידו לרשותו קרן פוליטית חשאית, מבלי שישלם עבורה מס הכנסה. קמה שערוריה איומה, אך כאן באה בפעם הראשונה לידי ביטוי גאונותו של הצעיר. בנקודת השיא של השערוריה הופיע לעיני מיליונים על מספי הטלביזיה, הרים כלבלב והודה שגם אותו קיבל במתנה. "אולם לא אחזיר אותו!" קרא בהתרגשות. ההמונים הריעו לכבודו. ניקסון עצמו פרץ בככי. הקאריירה שלו ניצלה.

הלב העטין החמישי. מאו הלך הסגן הצעיר מחיל אל חיל. הרימום פעל, פה ושם הופיעו השערות שניקסון יהיה הנשיא הבא. במקרה של נצחון רפובליקאי נוסף, כשהאגף הימני של המפלגה יוכל לחתר על אייק.

אלא שניקסון, שהשתכנע לגמרי שהוא איש גדול, החל מראה סימנים לכך ששכח על חשבון מי נעשה הרימום. כשחזר החודש מסיוור מקיף באסיה המזרחית, נפוצו שמו"עות באירופה כי חדל לחבט את צ'יאנג קאי-שק, בא לכלל מסקנה שיש להסתדר עם סין העממית (ראה לע"ג).

היה זה בדיוק ההיפך ממה שרצו האנשים שהעלו אותו לגדולה. לכן היה זה טבעי שבאמריקה עצמה נשמד הדבר בסוד. אך לפי כל הסימנים, עשוי העטין החמישי לספק בקרוב חלב בעל טעם מפתיע.

בריטניה

יום הולדת לדמיון

אולי ישנם בעולם עוד כמה מאות שמרנים ציניים, הסבורים ששרלוק הולמס, הבלש ה"גאוני שכל סופרי הפשע בני המאה ה-20 לא הצליחו ליצור מתחרה שישווה לו, אינו אלא דמות ספרותית ולא אדם ממש, שחי ופעל את

כל עלילות הגבורה המיוחסות לו. על אנשים מעין אלה מסתכלים מאות אלפי חברי המוע"דונים על שמו של הגבור הנערץ, בשתיקה של בוז. לגביהם, אין כל ספק בדבר כי האנגלי ה"שתקן ומוצץ המקטרת שידע לתבחין במבט אחד בעשרות פרטים מאלפים, היה חי וקיים.

אולם לפני זמן מה, הרגישו חברי המועדו"נים כי להשלמת דמותו של הולמס חסר עדיין משהו הנחשב להכרחי בעולם המודרני: כמה ימי מועד וזכרון, אותם יחוגו בצוותא בהרמת כוס משקה. על מותו של הגבור אסור היה א"פילו לדבר, אולם הם החלו בחיפושים בלשיים ממש אחרי יום הולדת מתאים.

חיפוש זה לא עלה יפה: ארתור קונאן דויל קבע את כל פרטי הפרטים של דמות גיבורו, תלבשותיו, הפציו ודירתו. אולם הוא נמנע בהחלט מלספק פרטים ביוגרפיים משפחתיים, לא היתה ברירה אלא להכיריו על גילוי מרעישי, בנוסח גילוייו של הולמס עצמו, אך מבלי ל"ספק לאחר מכן את העיקבות שהובילו לכך.

התוצאה: ב-15 בינואר, התאריך שנקבע על-ידי ד"ר רוברטס, פרופסור באוניברסיטת קמברידג' ונשיא האגודה הלונדונית, התכנסו אלפי חובביו במועדוניהם, בין השאר בביתו של הולמס ברחוב בייקר מספר 221 ברימו כוס למלאת 100 שנה לגדול בבלשי תבל.

רומיניק

אדם בלתי-נורמלי

משך כמה שבועות היה מייקל אובריין גבור עולמי, כמעט סמל של תקופה בתולדות האנושות. כל זה בא לו הודות למגרעה אחת: לא היה לו ספורט.

הדבר נתגלה שעה שהפליג באניה מהונג"רי קונג הבריטית למאקאו הפורטוגלית, שתיהן ערי-יגמל בדרום סין. הפורטוגלים, שהקפידו מאוד בעניני ספורט, גילו את מגרעתו, סרבו לתת לו לרדת מן האנייה. כשחזר להונג"רי קונג שמו גם הבריטים לב לאבר

סגן-נשיא ריצ'ארד ניקסון... בילד-אפ

החסר, החיוני כל כך לאדם המודרני. הם לא נתנו לו לרדת.

320 יום. משך כמעט שנה טייל אובריין הלך וחזר בין שני הנמלים, חי חיי מלכים על האנייה, מבלי לשלם פרוטה. רב-החובל לא רצה להשתמש בביריה היחידה: לזרוק אותו לים, שהוא מחוץ לגבולות לאומיים.

אולם גם הטיול היפה ביותר סופו להי"מאס. אחרי 320 יום באנייה קיבל בהונג"רי קונג ויזה בראזילית. אולם האודיסאה לא תמה: כשהגיע לרייזיה-גינור, סירבה המשטרה לתת לו לרדת, טענה שניירותיו אינם בסדר. לבסוף נמצא הלב הרחום. השוכנו על אי ליקה הדומיניקנית הכושית, השוכנת על אי מול אמריקה המרכזית, הודיעה שתתן מחסה לאיש הגרוף. אמר אובריין: "סוף סוף אוכל להיות אדם נורמלי!" מאחר שהנור"מליות במאה ה-20 תלויה במידה רבה בחו"מת על גבי הגייר, היתה הצדקה לשמחתו.

שלא היה קיים בתקופה בה נכתבו על-י לותיו של הולמס, והקם אחר כך על-ידי אגו"דזת חובבים לפי הפרטים המתוארים בספרים. * * בוכה אחרי שידור הטלביזיה המפורסם, בו הגן על עצמו מפני האשמות השחיתות.

כדורגל

שקט אחרי הסערה

שבועות מספר לפני סיום משחקי הליגה, הופנו עיני חסידי הכדורגל בארץ לשלוש הטבלאות החשובות, הכלולות 37 קבוצות. התמונה היתר: מוורה: בליגה הראשונה, המונה 12 קבוצות, שש מהן עדיין אינן יודעות כיצד תיפול ההכרעה, והמכרחה על הישראלות בליגה מעניינת יותר מאשר המאבק בין הטובות, שמצבן נוח.

בליגה השנייה, דרום, המצב הפוך: שתי קבוצות מנסות לזכות בכבודה, להכנס לליגה הראשונה. הפועל רחובות, שלא הספיד יותר מ-9 נקודות מתוך 24 משחקים, צעד השבוע בראש לפני בית"ר ירושלים בהפרש של 3 נקודות. בית"ר קיוותה עד לשבוע שעבר לתפוס את המקום הראשון, גרמה למאות אוהדיה הקנאים שבאו לתחרות הרבי עם הפועל-ירושלים אכזבה מרה. הנצחון על הפועל היה משאיר פתח תקווה שההכרעה הי" פול בסיום, במשחק הגורלי בין שתי הקבוצות הראשונות. אולם נבדון הפועל קלקל את סיכויי קבוצת בית"ר באופן ניכר. למרות זאת, בעזרת כ" מה הפתעות העלולות לקרות גם אצל יריבותיה, עדיין לא הניחה בית"ר את הנשק.

מאידך, היה הצפון פחות גועש, ולפני סיום משחקי ליגה ב' צפון, כבר היה ברור שהפועל חדרה יצלה בעונה זאת לליגה הראשונה, בהפרש גדול של נקודות.

אולי משום כך השתרר לפתע שקט במסדרוני ההתאחדות. חוגי הפועל, שגנשו לאחר שעוררית משחק מכבי פתח-תקווה וחיספה (העולם הזה 847) בה האשימו את הראשונים במתן ה" נקודות בכוחה תחילה, הביטו בשמחה על שתי טבלאות הליגה השנייה, ויכחו בהרבה את התקפתם. השבוע רמזו כמה, עסקיני ההתאחדות כי ה" בידור החיפאי יבוטל כנראה, כדי למנוע פיצוץ הליגה לפני תחריטות ה" גביע העולמי עם יוזן ויוגוסלביה.

יחסים

קופה ריקה

כאשר הוכרה ישראל השנה כחברה באיגוד הספורט של עמי אסיה נח" שב הדבר, בעיני מקורבי ההתאחדות ומשרד החוץ, כהישג חשוב העלול לעזור לעניינה של המדינה מכל ה" בחינות. השמחה גברה עוד יותר מ" שנתקבלה הזמנה למשחקי מגילה שייערכו בחודש מאי באיי הפיליפינים.

ההתאחדות הענייה מבחינה כס" פת, פנתה למשרד החוץ, ניצלה את העובדה שהעניין נוגע לא פחות ל" קריה מאשר לחדר הצד שברחוב ברנר בתל"אביב, בקשה את הכסף הדרוש למשלחת צנע.

משך המשא ומתן החלו חוברות וחומר תעמולתי רב להיערם על שולחנות ההתאחדות. באחת החוברות ורת הודפסה טבלה סטטיסטית על מזג האוויר במשך חודש התחרויות במאנילה, כאשר מישוה טרח להציץ בטבלה המשעממת פקח מיד את עיניו, החום בבירת איי הפיליפינים מגיע ליותר מ-40 מעלות ביום מאי רביל.

האוצר ישלם? "כיצד יזווג ה" צברים בתוך הלכה הזאת ז" שאל עסקן, אולם לא היתה או הפצצה היחידה. ברשימת המשתתפים נעדרו שש מדינות ערב כמחאה על השתתפותה של ישראל.

היה ברור כי להשתתפות נועדה עתה חשיבות מיוחדת, והיה נדמה שמשרד החוץ לא רק שיממן את הנסיעה, אלא אף יתאמן וירחיב את המשלחת, יביא אולי לצירוף נבחרת כדורגל, בעלת הסיכויים הטובים ב" יותר מכל ענפי הספורט.

השבוע נתקבלה החלטת האוצר. שום הקצבה לא תינתן. הקופה ריקה. אם יצליחו שניים או שלושה יש" ראלים לנסוע בעזרת נדבות, יצטרכו להוסיף 90 אחוזים ממחיר כרטיס

הסנסציה הקולנועית של המאה העשרים!

הקולנוע בצורת תיאטרון

הסרט הראשון ב-3 ממדים בירושלים

בית השעווה

תוצרת אחים וורנר - כצבעים טבעיים וכתלת ממדים. החל ממוצ"ש 7.2

בקולנוע אדיסון

ירושלים

אין לסרט זה שום קשר לסרטים תלת ממדיים שהוצגו בעבר או המוצגים כעת בארץ. המאורע הגדול ביותר בעולם הקולנוע מאז הופעת הסרט המדבר הראשון לפני 25 שנה. אין קץ להתפעלות ולהתרשמות בסרט עלילתי זה

— הכניסה מעל גיד 16 כלכד —

בקרוב בקולנוע אוריון ת"א וקולנוע מאי חיפה

קורסים ב"שרטוט טכני לבנין"

עתה גם בשעות היום!

ב"1.2.54 מתחילים מחזורים נוספים. למסיימי בתי"ס יסודיים, לבוגרי גימנסיות, למועמדים לגיוס, לכל המעוניין ללמוד מקצוע שמושי, המבטיח את עתידך!

הורים — רשמו את ילדיכם. לחיילים ולמשתחררים — הנחה.

להרשמה פנה בהקדם כל יום בשעות 10-12, 4-6 א

"המכון לשרטוט והנדסה"

רח' מקוה ישראל 16, ת"א, ק' ג'

כריכות העולם הזה

לנוחיות קוראינו המעוניינים בכריכת גליונות העולם הזה נקבעו מועדים קבועים בהם אפשר למסור את הגליונות בהנהלת העולם הזה, רח' גליקסון 8 תל"אביב

שעות הקבלה: ימים א' ג' ו'ה: בשבוע בין השעות 13.00—1.00 ו-18.00—16.00

הקוראים מתבקשים לשמור על שעות קבלה אלה, כי פרט להם לא יתקבלו גליונות לכריכה.

מחיר הכרך, שהוא 3.500 ל"י, יש להמציא עם מסירת הגליונות.

גליונות קודמים, החסרים להשלמת הכרך, אפשר להשיג בהנהלת העולם הזה תמורת 220 פרוטה לגליון. תאריך אחרון למסירת הגליונות הוא ה"28.2.54.

ה ה ה ה ה

סופרגז SUPERGAS

חברה ישראלית להפצת גז בע"מ

נ ז

כירים גהוך

הלחמה תאורה

חנורי בשול חנורי חסום רודים לחסום

משרד ראשי בתל"אביב:

המרכז הכלכלי, רחוב אחוזת בית 6, טל. 66316

הדגוסת קבועות ומכירות בתל"אביב:

"שביט", רחוב אלנבי 39, טל. 62051

אויבי הנוער

מחלות המין, מניעתן ורפויין.

מאת הר"ר מרדכי זירמן

מצלמות בתשלומים!

הננו מתכבדים להודיע, שמעתה אפשר לקנות אצלנו מצלמות וכל מכשירי צילום בתשלומים נוחים. **צלם עוד היום — שרם מאוחר יותר!**

פוטו-ברנו

למכתב של נערה בת 17 עליה להיות רק קצת רצינית.

אחרי שבגר עלי לחץ המכ" תבים של מבקשי העצות, החלי" סתי להשיב, לפי שעה לשם נסיון, גם למכתבים שאינם נר" געים וזקא להתקשרויות. אם זה מוצא חן בעיניכם, שלחו לי את הערותיכם לאופי חדש זה של המדור. אם לא, גם כן.

יליד הארץ כי 27 (142/849) מה" פני בחיזון למכתבים בניל 22—20 ששהיה נאה, לא דתית, והוכבת מו" בלכת.

חברון המבולבל — מתייש מן העובדה שבמכתבים הוא מצליח ל" שוחח על דברים רמים ושנכבים, וי אילו בפנישתו הראשונה נאלם וי התבלבל לדעת, אין זה אסון. עו" למנו הקטן מורכב גם, אל לך לשי" כוח, מדברים פעוטים ובנללים. מל" בד בעיות פרוק הנשק בעולם. אילו היות מתחיל לפוצץ אותה מיד כי נשק המסורק, היתה היא ורואי מת" בלכת.

צעיר בן 17, (143/849) האומר שאינו סובל מחוסר היכרות עם בנות, מעניין, בכל זאת, להתכתב עם עירונות מתחת לניל הניום, כי תנאי שלא תהיה נינינית. האיש ה" צעיר מתעניין בטכניקה וביים, שואח לתנאים לחיל-האוויר, מנגן באקורדיון ומסובל על החברה.

אני סבורה שמאום לא ינרע מ" כבודך, אם תשאל אותה לאיה סרט ברצועה ללכת, ומי הם השחי קטים האהובים עליה. השאר כבר יכוא מאליו.

אידיאליסט רומנטי בן 32. (144/849) אנטיסלונזי ושונא ציונית, שר" אף להתכתב עם צעירה בעלת נפש טיבית, רנישה ועדינה. סנולות אחי רות כיופי חיצוני, מעמר הכרת, מצב פיזי תקין, משרה, דירה וכו' לממרי לא הכרחיות.

הנעלבת מתרונת כי בשעוריה העלב שם ה"דוכוב" של הכיתה לב רק אל המורה, מסתכל עליו משך כל השעור. יש לי נקמה מצויינת בש" בילך. הכתבלי אף את משך השעור רק במורה. הלף זאת אולי תזכי ל" שימתלב ה"הכוב", ובהודמנות זו, על כל נושא, הוץ מפוליטיקה, מברר צעיר —

בריטניה

ואצפ בשחח

טענתו של אלרוס (עולם חדש) האקסליי כי הפריטאני הוא בעל שחיתות מינית אימה, מתאמת בגישתם של בני ארצו לכל דבר צרפתי. אותו "אוי" מסורתי, המביע משיכה ורחייה כאחה, בא כל פעם שמזכירים את "הצורה הצרפתית" (French look) המסמלת, לדבריהם, את התאט ועוד דברים נוראים.

צידקנותם של האנגלים אינה מפריעה להם ליהנות מסרטים הבאים מעבר לתעלה, הגו- חלים הצלחה כבירה בלונדון, דוקא בגלל הדברים הנוראים המתרחשים בהם; במעגל, שבנה חטאים ויצורים חמודים.

אחת מאלה היתה זקלין פיירה, יצור צרפתי חמוץ, שקיבלה בסרטיה הצרפתיים תפקידים של מארי-שכבי-כאן, או הוואמפ-בפינת הבארה, אימתה התמידית של כל אשה נשואה הרוצה להחזיק בבעל קל-דעת.

כשקיבלה יום אחד הזמנה מלונדון להופיע בסרט הראשון בכתה, קיוותה כי תינתן לה סוף-סוף הזדמנות להוכיח גם כשרונות מש" חקיים, להופיע, לשם גיוון, בתפקיד אשה הנונה.

הדבר הראשון שהיה עליה לעשות בבואה ללונדון: צילום בערמת שחת כשהיא לבושה מקודקה עד מתניה בסוחר סגור ומעיל קצר. הרגליים וכל השאר נשופו על ידי עדשת המצלמה ועין הצלם. לשם השלמת התמונה של צרפתייה מדיחה היה עליה להחזיק גם גבועל קש בפה.

במבטא צרפתי מובהק, שצילולו העלה חיו" כים על פני הנוכחים, אמרה זקלין הנדהמת: "בשביל זה הייתי צריכה לבוא לערפל הלונ" דוני? אותו דבר אני עושה בצרפת, על מיטה נוחה ורכה. חוץ מזה, הם לא נותנים לי שם לאכול קש".

סרטים

בין שיני זאבים

הרחק ממשכנות אדם הוא סרט הרפתקות בצפון המושלג של קנדה. מתחל" קים בהרפתקות: רוצח-מתוך-הגנה, זיל ונסן (סטיארט גריינגר) ושטר ממשטרת הרוכבים-הצפונית, פדלי (ונדל קוריי).

לאחר שהרג זיל, צייד בודד ופראי-למ" מחצה, אדם שישב בסירתו וניסה להטות אותה אל המערבולות, הוא בורח מן החוק הרחוק לעריבת שלג, נתפס על ידי שטר עק- שן ושחקן, ונדל קוריי, המנסה להחזירו, כשהוא כבול בידי. הסרט כולו מספר את דרכם חזרה שהינה רצופה שלגים, זוג לים- סים והתקפה נהדרת של זאבים, בה קיבל השטר החביב הלם. זיל נקשר אל השטר, והשוטר אליו, והוא ממשיך אתו בדרכו למ" רות שהיתה לו הזדמנות להתחמק פעמים

אחדות. כשהשוטר מקבל הלם, הוא מרפא אותו בשיטות פסיכולוגיות הוליבודיות, מס" גיר את עצמו למשטרה, יוצא זכאי במשפט. כל זה אינו מפרע במיוחד מעניינים ב- עיקר הם הצילומים היפים ומשחקם הטוב של שני הגברים, גריינגר וקוריי. גריינגר גיר, לשש גיוון, אינו הפעם ההרפתקן היהיר- השחצן של סרטיו הקודמים. הוא מאהב (לסיד צ'אריס, המופיעה הפעם בתפקיד מש" חקי שאינו מצריך הצגת רגלים) ורע עיון נפש משתמש באגרופיו רק כשאין ברירה.

לרגל או לחדור

בעיית המרגלים והיחס אליהם מתעוררת ב-

לא שיער... הכי"ת מפא"י המרצינה, עדה מיימון, הציעה בוועדת הכנסת לצמצם את זמן הדיר בור של האופוזיציה, טענה: "ממילא כל דברי האופוזיציה אינם אלא השמצת המדי- נה". ח"כ מפא"י אחר, עקיבא ("הנשר הקרח") גוברין, הציע לעומת זאת שיטה מקורית הרבה יותר לטיפול באופוזיציה. איים הוא על יוחנן בדר, ח"כ חרות: "אני אכתוב עליך כל שבוע מאמר, אני שבלבך אתה יידי מעמד הפועלים, או יורקו אותך מתנו" עת החרות!"

שחקנית זקלין פיירה מארי - שכבי - כאן

ח"כ חרות אחר, ד"ר בנימין אכניאה, התעניין בעצרה צעירה. נושא ההתענינות: אחותו בת ה-17 של הנאשם חיים שמחון שלפי הודעת העתונים נעלמה לפני שבועיים, דבר שנתן מקום לחשד שהיה כאן מעשה נקם מצד ירידי מירה ארצי. כשנפגשו מפקד אנית האימונים הברזילית (העולם הזה 846), קפיטן פרנציסקו זי- צנטה בולקאו וויאנה ומפקד חיל- הים הישראלי, אלוף מרדכי לימון, חילק ה- קפיטן מחמאה בצורת פתגם. פסק האורח ברמזו על מדי הצנע של האלוף לימון: "יפה השמלה, אך יפה ממנה הלושבת אותה". השואה שניה על אותו נושא נתן אברהם קריניצי, ראש עיריית רמת-גן, כאשר התנגד להצעה לצמצום התקציב העירוני של מח-

סרטו של אנטול ליטבק קראו לו בוגר. ספור העלילה הוא אורות גרמני צייר (אוסקר וורגר) המתנדב לרגל לטובת בנות הברית בגרמניה, לבטיו, הרפתקתו והיחס אליו מצד מעבידיו ובני עמו. בעיני שני הצדדים הוא נחשב בוגר. כשהוא נתפס בפעולה מסו" כנת, מצטערים חבריו בעבודה, אולם מת" נחמם: "אחר הכל היה זה קראוטי". שחקני הסרט, גרי מריל, אוסקר וורנה, (גרמני בעל פני מלאך), ריצרד בייסטרט והילדגרד נף, מצטיינים במשחקם. אולם על הכל עולה במיוו הריאליסטי של אנטול ליטבק, המשוה אוטנטיות לעלילה.

כינוי לגרמנים, בגלל אהבתם היתרה ל- כרוב כבוש.

לקת הגננות: "עיר בלי גנים, כמוה כאשה בלי שיער ראשה". עידוד למדה זו נתן תושב רמת-גני חדש, ציר ברית המועצות בישראל, אלכסנדר ני- קיטוביץ אברמוב. שעה שערך הציר את טיול הבוקר היומי, פגש חברות תלמידים בני 13-12, הזמינם, אחר שיחה קצרה, לבקר בבנין השגרירות, הראה להם מגג הבית השש" קומתי את, גוף עירכם היפה". שבתאי ריזן, יועצו המשפטי של משרד החוק, היה עד לפתרון חדש של אי-ההבנה בין הערבים לישראל. כשהתנגדו המשפטנים הערביים למסירת רשות הדיבור לנציג ישראל בוועדה הבינלאומית למשפט ולחוק, שהתכנ" סה בשבוע העבר בניו-דלהי, הודו, החליט היו"ר ההודי של הוועדה, כי רשימת הנואמים ארוכה יתר על מידה, שלל את רשות הדיבור מהמשפטנים הערביים והישראלים גם יחד. גם בחלק אחר של העולם לא חיך המול לשליחי ישראל. בהצגה שערך בבואנוס איירס, בירת ארגנטינה, שאל זוג הכדחנים היהודיים דויגן ושומכר, את קהל המבקרים: "מה זה חיה בעלת ארבע רגלים העושה מרומז? - פרה. מה זה חיה בעלת ארבע רגלים העושה בה"ב? - כבשה. ומה זה ארבע רגלים שאינן עושות כלום? - שני שליחים".

.. ולא קברו

השבוע נתגלה כי לפחות בדבר אחד עור דוד בן-גוריון ליוורו: הוא הרים את קרנו בעיני אנשי שדה בוקר. לאחד ממבקריהם הקבועים גילו אנשי המשק, שאחר הנסיון ה" מוצלח עם בי.גיי, לא יתנגדו לקבל את משרה שרת, אם יחליט לפרוש מתפקידו בקרוב. במשפט ציבורי על ביטול עונש המוות ב" ישראל, עיכב עורך-דין שמואל תמיר את אישורו של אחד המושבעים, שאלו: "האם אודני רצח פעם, או מתכוון לרצוח בעתיד?" לתשובה שלילית של המיועד להיות מושבע, ביקש תמיר לפסול אותו, בטענה שיש לו דעות מוקדמות נגד מעשי רצח. אב בית- הדין, שופט מחוזי אליעזר מזרחי סירב להיענות לבקשה.

באותו משפט נשאל העד ישורון שיף ה- משופם, לשעבר עוזר המפקח הכללי של משטרת ישראל, אם יימצא תלין בישראל, השיב כי כבר נתקבלו במטה המשטרה בק- שות של מתגוררים לתפקיד. הוא כשלעצמו, גילה, אינו מוכן למלא תפקיד זה, אף אם יקבל מאת הממשלה חוילה על הכרמל ומש" כורת של 350 לירות לחודש, תמורת ביצוע תלייה אחת לשבוע. גם בקרן אינני מוכי להיות" ענה.

בעבדה במשמרת הלילה של בית-החרושת למוצרי חשמל בקיבוצה, משמר-העמק, בשעה 4 לפנות בוקר, נתפסה ידה של המחזאית שולמית (בית וים) בת-דורי, אחות ח"כ מרדכי כנטוב במכונה. התוצאה: שהי אצבעותיה נחתכו.

תשבץ תנ"כי

מאוזן: 1. בספר זה מסופר על יציאת מצ" רים; 5. אחד מבני המן; 10. אותו אסור לברך; 12. אבי אברהם; 14. מערב, בלשון התנ"ך; 16. בחודש זה חלים שני רגלים; 18. איש המבול; 19. חותנתה של ערפה; 21. אם אמנון אוהב אחותו; 22. הוא עמד בעמק איילון; 23. עולם, תבל; 24. "כי שח... אל" הם זרע אחר תחת תחת הבלי"; 25. אבי המן, ב- כתיב עברי; 27. הוא חתר תחת משה; 30. אחד לגר ולאורח; 31. בהמה כזו אסורה; 33. "ונתת לעבדך... לשפוט את עמך הכבד הזה"; 35. טיפוש; 36. אריה; 38. בירת דוד השנייה; 39. מגילת האבל; 40. פרק תהלים המסתיים ב"ומצור דבש אשביעך"; 41. אחד מאבני החושן; 43. מלת קריאה ואבל; 44. אותו בנה שלמה האלוהים; 46. קטן; 48. איובל, אחר מות אחאב; 49. סימן האש. מאוזן: 2. המון השמימי; 3. מלכת שו" שן; 4. בלשון התנ"ך, עתוד; 6. ספר תורה; 7. בכור המן; 8. תלמיד חכם; 9. מקום מתן

4x4 grid with numbers 1-49 for a crossword puzzle.

- תורה; 11. מלאכה; 13. שותפו של עזרא; 15. בה התחבא דוד כאשר כרת את כנף מעיל שאול; 17. עם; 18. סמל החלוצה; 20. יקר ללב; 23. יעקב ללבן הארמי; 26. כל יהודי חרד מקבל אותו על עצמו. 27. כלי; 28. אגודת סתר שסיסתמה היתה פסוק תנכ"י; 29. בכור עשיו; 31. זהב; 32.הנביא ממורשה; 34. המלה השנייה בתנ"ך; 35. הגרלה, מלה לא תנכ"ית; 37. מה שרחבעם ביקש לפני שהשיב לעם; 39. שחל כפיר; 42. רוצחת סיסרא; 44. אל בבל; 45. חיה, סמל החורבן; 47. מספיק.

פותרי תשבץ ידיעות שזכו בפרסים

חיים שניאור - צה"ל, ד. צ. 444. דוד הריס - ירושלים, שכונת שערי חסד. אהרן לבנאי - תל-אביב, הס. 6. את פתרון החידון יש לשלוח במעטפה סגורה לא יואחר משבוע ימים למערכת ה- עולם הזה, ת.ד. 136 תל-אביב.

בולקס אולטו

מאת ז'ורז' א'טון

ובמשהו של מבוכה: "דן, אני רוצה שנפסיק. אני באמת אהבתי אותך. אבל אנחנו לא מתאימים. אתה סנוב ואתה שויצר ואתה תמיד מסתכל על נערות אחרות." דן לא אמר דבר. הוא חזר והצמיד אותה אליו. אחר עזבה, נכנס לחדר האמבטיה והתקלח במים הקרים. כשחזר כבר לא היתה. רק ריחה הטוב עוד היה נודף ומומין ממעיי המיטה. נורית נעלמה, כאמור, מן העיר. היא היתה חייבת לעשות זאת. אחר אכזבתה הגדולה מאהבתה הגדולה היה צר לה המקום בתל-אביב. היא החליטה לעלות לירושלמה, למצוא את ת קונה בלימודים. וכל אותם חודשים שהיתה רכונה על ספרים ומחברות, קשובה להרצאות הפרופסורים, לא נזחה את החיפוש הגדול. היא הרבתה לצאת בחברה, הרבתה לשבת בבתי-קפה קיוויתו לפגוש את האדם הראוי לאהבתה. לבסוף פגשה אותו. הוא היה גבוה וסימפטי ופיקח. הוא שעשע אותה והוא הסעיר אותה. הוא היה סטודנט התכניון שנודמן במקרה לירושלים. ולא במקרה היא הזמינה אותו לחדרה. שאלה אותו, בצחוק מתרפק: "רם, אתה רוצה

הם ידעו שזאת אהבתם הגדולה מהרגע הראשון שפגשו זה בזה. דן — גבהיקומה, ארוך ידיים ורגליים, נוח-פנים ופיקח. נורית — תמיד לובשת חאקי, זכר לשתי שנות קצונה, נערה גבוהה, חנינית, מסופרת קצה חטובה להפליא, צרת-מותן וטובת-חזה. הרגע הראשון בו פגשו זאת בזה היו באחת מאותן מסיבות ערב ששי חוגגות בתל-אביב, בהן עוטה רוב מכריע של בחורים מגודלים על כמה פרגיות, החניכות לאותו ערב. מנסה לשעשע אותן בכמה בדיחות שתכלותן נתגדפה מפני יושנן, ושבחירי הבחורים מצליחים, לאחר מכן וכמה כוסות אליקנט ופורט זול, שטרם סיים תסיסתם, לדוחקן תוך כדי ריקוד לפנה נתונה באפלה ולזכות עצמם אם לא בפגישה, לפחות בליטוף חמדני שיותר משהוא מוסיף, הוא הורע. דן, שהזומן למסיבה בזכות היותו חניך אחת ממדרשות התיאטרון בעיר, השתעמם עד דא, הצטרף לבסוף אל שלושה משועממים שכמותו שיצאו לגוונטרה נתונה בקור לילה מרענן למשחק פוקר חרוץ.

דן היה שויצר וסנוב והסתכל על נערות אחרות. אבל רם היה שויצר, צבי היה סנוב, וגד היה מסתכל על נערות אחרות.

הכשרתו המקצועית של דן ומול טוב עד למאד עמדו לו, ותוך חצי שעה של משחק מזורז, בו נטרפו דקלמים כשביבים ממכונת נסירה, גרף לעברו את כספם של שלושת שותפיו לשולחן. דן דחף עצמו מעם השולחן, מנה את הכסף, חייך לעבר השלושה והכריז במרושע: "זכרו, חברים, מה שאמר טשרניחובסקי: 'תפארתכם — עצם היררכים!' אם לא נותר לכם כסף, לפחות נותרתם אתם לעצמכם."

ואז שמע, לראשונה, את קולה הצלול של נורית. "חבר, אמר, אתה יודע לשחק פוקר. אבל בשירה — אתה פשוט חלש." הת זה לעומתו: "לא רק שלא טשרניחובסקי אמר זאת, אלא ביאליק, שאמר זאת, אמר את זאת אחרת." הידקה חולצת חקי מגוהצת לתוך מכנסייה, ציטטה: "תפארתם — עצם היותם!"

דן סקר את המתקנת מכף רגל, הנתונה בענלי ספורט חומות, ועד לראש גזוז קצרות, עמד לעלע בגרונו, למראה חמדתה הרבה. אחר זכר, נהג אחרת, הוא שלח לעברה חיוך רצוני, קריצה פרחתית ומבט טוב אחד. היא העבירה את שמאלה על שערות קצרות שמעל לאוזניה. קימטה את אפה כהכנה לחיוך, השיבה בחיוך מומין, שגיללה את שיניה הצחורות והיפות.

ורית ודן מיצו את אהבתם בכל שעת פנאי שנודמנה להם. ושעות אלה היו מעוטות. דן, שקיבל תפקיד בתיאטרון, רגנו, התכונן משך היום לתפקידו הבא, ישן רובו של לפנה"צ. בכל זאת רבו שעות אושרם בבירת-החדר של דן, בין שהיתה זאת שעת לפנות-בוקר מוקדמת או שעת אחר-הצהריים מאוחרת.

באחד הבקרים, שלושה חודשים אחר פגישתם הראשונה, נפל הדבר. בעוד דן הופך שעת פרידה של בוקר מגורית לשעת פגישה מחדש ומקלפה פעם נוספת מתוך הפיוזימה שלה, הסיטה זאת את גופה החמים, הניחה ידיה, בעלות האצבעות הנאות להפליא, על חזה המגולה והצחורה בשקט

הוא הרבה להתנצל ונורית שנודמה למראה עומק הצלקת שעל לחייה באה במבוכה רבה, אך כשהציע, בקולו השקט ללוותה לביתה, שכחה על הצלקת.

וכשהגיעו לביתה שכחה כמה דברים נוספים. היא רק זכרה שהיתה בודדת שבועות רבים והיה נדמה לה ששעה שהרביסרן עזר לה להוריד את מעילה עבר בשפתיו על עורפה המגולה. כשהסתובבה אליו וניסתה לטפח, דחה ביד אחת את ידה מלחיו המצולקת, אימץ אותה אליו בידו השנייה. לראשונה משך תקופה ארוכה היה נדמה לנורית כי הגיעה אל אושרה. צבי, שהיה קצין מטה באחת הטיבות, היה בא אליה מדי יום ששי, מציף אותה בזרי שושנים ועוטף אותה באהבתו העזה, אך השתקנית. במידה שיכלה למצוא בו חסרונות — היה זה חסרונו היחיד: שתקנותו המפורזת בהופעותיו הקצרות.

ששת ימי השבוע בהם היתה בודדת לנפשה נתנו לנורית שהות להרהר בצד נוסף באופיו של צבי. היא החלה מגלה בו חסרונות נוספים. הקפדתו, המטופשת, על תריסר שושי נים אדומות-כיוון וסגורות-ניצנים בדיוק או נטייתו, החולנית כמעט, לאכול אפילו כריך שהגישו לו בשעת בוקר מוקדמת, בסכין ובמזלג.

כשהשכים רבע שעה לפני הזמן באחת השבתות ובלבד לצחצח את נעליו לבריק-מראה, פקעה סבלנותה. "סנוב, סנוב מטומטם שכמותך", קצפה לעברו מן המטה. "לך ממני. אני לא רוצה לראות אותך יותר." צבי הפנה אליה את לחיו הבלתי מצולקת, נתן בה עין קדנית, חזר ומתח את קמט מכנסיו, הברישי בכפפתו את עלי התאנה שעל כתפיו, הידק את כובע השרד לראשו ויצא בהליכה זקופה.

ורית שוב לא היתה ברתנית ביותר. כשנודמן לה עיתונאי צעיר שהיה מכסה מדי פעם סיפורי בירושלים, הלכה והת-חברה אליו. גר הממושקף היה לא רק עתונאי טוב אלא גם מאהב משובה. ולעיתים, כשהיתה מתעוררת בלילה, היתה חושבת שדן לידה. אחר וזאתה ידה מטיילת למשקפי הקרן שהיו מונחות על הכסא ליד המטה והיתה נושכת את שפתיה בחרטה של איך-אונים.

כשפגשה פעם בגד כשהוא מהלך ברחוב וידו מלטפת מותן של נערה זרה. ידעה כי גם לאהבה זאת יגיע הקץ. אמנם היתה זאת רק בת דודתו של גדי, אבל מספר בנות-הדוד שלו הלך וגדל באופן מבהיל. גרועה מזאת היתה העובדה שהיה קורץ, ללא בושה, לעבר בנות-דודו, כל עת שהיה פוגש באחת ממתן כשהוא מהלך עם נורית. וכשהחל מנתח לנורית מעל-תיהן הטובות של בנות-הדוד, כל פעם שאחת מהן היתה עוברת מנגד, ידעה נורית מה עליה לעשות. היא אפילו לא אמרה שלום! לגדי, שנפסף לעברה, תוך חיוך מטומטם, במגי בעתו החומה. היא ארזה את חפציה וירדה לתל-אביב.

דן לא היה בדירתו. היא חרפה את טיפשותה של עצמה על שהחזירה לו, בזמנו, את מפתח הדירה והתישבה מצטנפת בתוך עצמה מפני הקור, על המדרגות. בחצות, זמן קצר אחר תום ההצגה, עלה דן במדרגות. כשנתקל בנורית לא אמרה לו זאת דבר, רק פתחה את חולי-צתו, הכניסה ידה לעבר גבו ועמדה לידו ובכתה חרש. גם דן לא אמר דבר. הוא ליטף קלות את ראשה קצר התספורת, הקיף בבוהגו מאחורי תנוכי אונייה.

למחרת, שעות רבות אחר שהחליטו כי לא ייפרדו לעולם, היתה נורית יושבת אצל דן ומתחטטת לפניו: "דן, כמה הייתי טיפשה שעזבתי אותך. כמה הייתי טיפשה שחשבת שאחרים יותר טובים. אתה יודע, דן — כולם אותו הדבר." "נכון," אמר דן במפתיע, הקים את נורית מכסאה והובילה לעבר ארון הקיר הקטן. הוא פתח את הדלת והצביע על שלושה קולבים עמוסי בגדים.

דבר ראשון שפגע בעיניה של נורית היה עלה תאנה מוזהב שהציק מעל מדי צבא מגוהצים. היא לא התפלאה יותר לראות מגבעת חומה ממועכת, מעיל ספורט כחול, אותו לבש פעם סטודנט תכניון בשם רם, ושוורת פכים קטנים שהכילו אבקת ומשחות איפור. על האי-צטבה העליונה נחו זאת לידה, מסכת לחי מצולקת וזוג משקפי קרן עבות.

חושך? "כן," הוא אמר בקולו הערב, שנשמע כמעט מעושה. "כן, חושך, חושך מוחלט." ואחר היו שניהם חושך. רם לא בא לירושלים יותר מפעם בשבועיים. ולפתע מאסה בו נורית. לתדהמתה גילתה כי טענה שוב. רם הנחמד, הנפלא, הגהדר היה שויצר. כששאל אותה על הרעב הראשון אם היא יודעת מה זאת מנטיסה, לא חשבה על כך הרבה והשיבה כלאחר יד, "משהו בלוגריתמים". אבל כשהיה מציג את ידיעותיו בכל השטחים בכל ביקור, הפך לה הובר לזר. לילות הארוכים של בדידות שבאו על נורית לאחר מכן ניתן לה פנאי להתעמק במחשבותיה. היתה מייסרת את עצמה, וזכרה את דן ונגוסת את כרה. כמעט וכחבה לו, הבריקה לו, שיבוא ויקח אותה. ברגע האחרון זכרה כיצד היתה הולכת עמו ברחוב אלנבי והוא היה מפנה ראשו כמטוטלת, לעבר כל נערה חטובה ירכיים שעברה מקרוב.

הטבע, הזמן והמקרה עשו את שלהם. במסעדה הקטנה בה נהגה נורית לאכול את ארוחת הצהריים שלה, החל מופיע רביסרן צעיר וגבהיקומה, שצלקת עמוקה היתה חרותה על לחיו הימנית. ייתכן והיא היתה הסיבה לכך שהיה מתחזק תמיד עיתון למול פניו בשעת האכילה. מתוך חוסר זהירות שנבע מכך שלא ראה את היושבת מולה, שהוסתרה על-ידי עיתונו, שפך באחת הארוחות, עם קומה, את צלחת המרק של נורית, שישבה מולה, לחיקה.

